

**37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Állam- és Jogtudományi Szekció**

Budapest, 2025. március 24–26.

Rendező intézmény:
Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Állam- és Jog-
tudományi Szekció

**Pedofília elmélete különös tekintettel a
beleegyezési korhatárra és az alkalmazható
megoldásokra**

Kézirat lezárásának dátuma:

2024.11.23.

MI nyilatkozat

Kijelentem, hogy a dolgozatom érdemi tartalmát illetően nem használtam fel mesterséges intelligenciát az elkészítés során.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	1
1. BEVEZETÉS.....	2
2. PEDOFÍLIA RENDSZERTAN (A PARAFÍLIÁKTÓL A PEDOFÍLIÁIG).....	3
3. A PEDOFÍLIA FOGALMA	6
4. A PEDOFÍLIA MÖGÖTT REJLŐ OKOK	8
5. A PEDOFIL SZEMÉLYEK.....	10
6. PEDOFÍLIA BÜNTETŐ ANYAGI JOGI SZEMPONTBÓL	16
6.1. <i>Történeti rész</i>	16
6.2. <i>A hatályos szabályozás</i>	17
6.2.1. <i>Szexuális erőszak</i>	19
6.2.2. <i>Szexuális visszaélés</i>	22
7. BELEEGYEZÉSI KORHATÁR.....	24
7.1. <i>Kanada</i>	24
7.2. <i>USA</i>	24
7.3. <i>Dél-Amerika.....</i>	24
7.4. <i>Afrika.....</i>	25
7.5. <i>Európai Unió</i>	25
7.5.1. <i>Kritikáim a magyar szabályozással kapcsolatban.....</i>	26
8. MEGOLDÁSOK A PROBLÉMÁRA	31
8.1. <i>Megoldások a Btk.-ban</i>	31
8.2. <i>Egyéb megoldások</i>	32
8.2.1. <i>„Pedofil”-nyilvántartások</i>	32
8.2.1.1. <i>Szexuális bűnelkövetők nyilvántartása az USA-ban.....</i>	32
8.2.1.2. <i>„Pedofil”-nyilvántartás Magyarországon.....</i>	33
8.2.2. <i>Kémiai kasztráció</i>	36
9. ZÁRÓ GONDOLATOK	41
10. IRODALOMJEGYZÉK.....	43

1. BEVEZETÉS

Dolgozatom célja, hogy bemutassam a pedofília sokszínű elméletét, különös figyelmet fordítva a beleegyezési korhatár szabályozására és az alkalmazható megoldásokra. Véleményem szerint erre, azért van szükség, mert a jelenlegi szabályozás nem elég hatékony és mindenképp érdemes lenne elgondolkodni a változtatásokon tekintettel a pedofil jellegű bűncselekmények elszaporodott jellegére, nem beszélve arról, hogy a pedofil, pedofília, pedofil bűnözés szavakat nemcsak a köznyelv, de sokszor a jogalkotók, jogalkalmazók, politikusok is tévesen, félreérthetően használják.

Témaválasztásom fókuszában az áll, hogy mindig is fontosnak tartottam a gyermekek, a jövő nemzedékek védelmét, hiszen ők azok, akik később Magyarország fejlődését előmozdíthatják, hírnevét emelhetik. Magam is egy szerető, gondoskodó családban nőttem fel és meglátásom szerint, minden gyermek számára ilyen környezetet kellene biztosítani, legalábbis törekedni kellene erre, a jogalkotás terén is. Igyekeznünk kell védeni őket a szexuális kizsákmányolással szemben, feloldani a magasfokú látenciát és nagy hangsúlyt fektetni mind a generális prevencióra, mind a speciális prevencióra. Végül, de nem utolsó sorban témaválasztásom, annak is köszönhető, hogy a pedofília jelensége viszonylag nagy visszhangot kapott az elmúlt néhány évben Magyarországon K. Endre kegyelmi botránya folytán.

Dolgozatom első részében a parafilákat, a pedofília fogalmát, kialakulásának az okait, illetve a pedofil személyek tipizálását boncolgattam, amelyekhez nagy segítséget nyújtott az Amerikai Pszichiátriai Társaság által kiadott Mentális zavarok diagnosztikai és statisztikai kézikönyve (DSM-5). Ezt követően a fogalmat büntetőjogi kontextusba helyeztem és megvizsgáltam, azon törvényi tényállásokat, amelyek kapcsolatba hozhatóak a pedofíliával, 2 tényállás elemzésére is sor került, nevezetesen a szexuális erőszakra és szexuális visszaélésre.

A tanulmányom magját, azonban a beleegyezési korhatár és az alkalmazható megoldások ismertetése képezi. A beleegyezési korhatárnál kitértem a különböző nemzetközi megoldásokra, majd a magyar szabályozással kapcsolatos de lege ferenda javaslataimat fogalmaztam meg. Az alkalmazható megoldásoknál egyrészt szemügyre vettem, hogy a Btk., hogyan reagál a pedofíliával kapcsolatba hozható bűncselekmények elkövetésére, másrészt áttekintettem a „pedofil”-nyilvántartások rendszerét az USA-ban, illetve hazai viszonylatban. Végül dolgozatomat egy különleges megoldás, a kémiai kasztráció feltérképezésével zártam.

2. PEDOFÍLIA RENDSZERTAN (A PARAFÍLIÁKTÓL A PEDOFÍLIÁIG)

Bár a dolgozatom témája a pedofília, a teljesség érdekében, elkerülhetetlennek érzem a parafíliák és a parafiliás zavarok rövid ismertetését. Ezekkel elsősorban a pszichológia tudomány foglalkozik, ezért igyekszem röviden és lényegre törően kiválasztani a pedofília szempontjából releváns információkat, próbálom távol tartani magam a mély pszichológiai elemzésektől. A vizsgálathoz fő forrásként az Amerikai Pszichiátriai Társaság által kiadott Mentális zavarok diagnosztikai és statisztikai kézikönyve (továbbiakban: DSM-5¹) című tanulmányt hívtam segítségül, annak is az 5. kiadását.

A parafília terminológia megalkotása Friedrich Salamon Krauss nevéhez fűződik 1903-ból, majd 1908-ban és később 1930-ban Wilhelm Stekel tette általánossá a használatát.² A DSM kiadványok közül a parafília elnevezés a DSM III.³ kiadásában jelent meg először, felváltva a DSM II.⁴ kiadásában korábban használt szexuális deviancia kifejezést. A nagy áttörést, azonban a DSM-5 hozta, amely már 2 fogalommal operál. Ennek megfelelően egyrészt beszélhetünk parafiliákról, másrészt parafiliás zavarokról.⁵ A parafiliák visszatérő, tartós és intenzív szexuális érdeklődést jelentenek atipikus tárgyak vagy tevékenységek iránt.⁶ A parafiliák egy része elsősorban az egyén erotikus tevékenységeire vonatkozik, míg a többi az egyén célpontjaira. Az előbbire példa lehet más személyek fenekélése, korbácsolása, vagdosása, kötözése vagy fojtogatása iránti intenzív és állandó érdeklődés. Az utóbbi eset körébe tartozik, ha ez az érdeklődés például gyermekekkel, holttestekkel, amputáltakkal kapcsolatban merül fel, de ugyanúgy ebbe a kategóriába sorolható az állatok (lovak vagy kutyák) vagy élettelen tárgyak (cipők vagy gumiból készült dolgok...stb.) iránti vágy.⁷

A parafiliás zavar egyrészt olyan parafília, amely az egyénnek fájdalmat vagy károsodást okoz. Másrészt olyan parafília, amelynek a lényege, hogy a parafiliás zavarral küzdő

¹ American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition, Washington, DC, 2013, [Diagnostic and statistical manual of mental disorders _ DSM-5 \(PDFDrive.com \).pdf \(poltekkes-kaltim.ac.id\)](#) (Letöltve:2024.03.10.)

² Richard Balon: Practical Guide to Paraphilia and Paraphilic Disorders, Wayne State University, 2016, 1. o. [Practical Guide to Paraphilia and Paraphilic Disorders - Google Könyvek](#) (2024.03.10.)

³ American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Third Edition. Washington, DC, 1980

⁴ American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Second Edition. Washington, DC, 1968

⁵ Michael B. First, MD: DSM-5 and Paraphilic Disorders, J Am Acad Psychiatry Law, 2014, 192.o. [DSM-5 and Paraphilic Disorders.pdf \(end-the-stigma.com\)](#) (2024.03.10)

⁶ [Assessment of the paraphilias - PubMed \(nih.gov\)](#)

⁷ DSM-5 685. o.

személy számára kielégítő, ha magának vagy másnak sérelmet okoz vagy annak kockázatát helyezi kilátásba. A DSM-5 8 nevesített parafiliás zavart tartalmaz, ezek a következők:

1. Voyeurizmus: mások magántevékenységevel összefüggő kémkedés
2. Exhibicionizmus: nemi szervek mutogatása mások előtt
3. Frotteurisztikus zavar: mások érintése, fogdosása a beleegyezésük nélkül
4. Szexuális mazochizmus: alázás, rabszolgaság, szenvedés élvezete
5. Szadizmus: mások megalázásának, rabszolgaként kezelésének, szenvedésének az élvezete
- 6. Pedofília: gyermekek iránti szexuális érdeklődés**
7. Fetisizmus: szexuális érdeklődés az élettelen dolgok vagy a nem genitális testrészek iránt
8. Transzvesztitizmus: ellenkező nem ruháinak a viselésével szexuális élvezet keltése

Természetesen ez a felsorolás nem meríti ki a lehetséges parafiliás zavarokat, több felfedezett és megnevezett parafiliával is találkozhatunk. 2 oka van, annak, hogy ezek a zavarok miért lettek kiemelve. Nagyon gyakran kapcsolatban állnak más parafiliás zavarokkal, továbbá néhány az ártalmassága és a másoknak okozott sérelmek miatt **bűncselekménynek minősül**. A parafiliás zavarokat két nagy csoportba sorolhatjuk. Az egyik az abnormális tevékenységeket előnyben részesítő parafiliás zavarok, a másik pedig az abnormális célpontokat előnyben részesítő parafiliás zavarok. Az abnormális tevékenységeket előnyben részesítő parafiliás zavarokat két alcsoportra oszthatjuk. Beszélhetünk udvarlási zavarokról, amelyek az udvarlással összefüggő torz magatartásokat ölelik fel (voyeurizmus, exhibicionizmus, frotteurisztikus zavar) és algolagniaról, amelyek fájdalmat és szenvedést tartalmaznak (mazochizmus, szadizmus). Az abnormális célpontokat előnyben részesítő parafiliás zavaroknak is két alcsoportja van. **Az egyiknek a lényege, hogy más emberek ellen irányul, a legjobb példa erre a pedofília.** A másik nem emberekre, hanem bármi másra irányulhat (fetisizmus, transzvesztitizmus). A DSM-5 az egyes parafiliák elemzésénél „A” és „B” ismérveket használ. Parafiliáról, akkor beszélünk, amikor az ismérvek közül csak az első, azaz az „A” valósul meg, parafiliás zavar pedig, akkor következik be, amikor mindkét ismérv („A” és „B”) együttesen érvényesül. Ebből az következik, hogy a parafília nélkülözhetetlen, de nem elégséges feltétele a parafiliás zavar meglétének. Az „A” ismérv mindig a parafília minősítő természetét határozza meg (például a gyermekek középpontba helyezése erotikus szempontból),

míg a „B” ismerv a parafília negatív következményeit jelöli (például másoknak okozott fájdalom, károsodás).⁸

⁸ DSM-5 685-686. o.

3. A PEDOFÍLIA FOGALMA

A pedofília fogalmának megalkotása Richard von Krafft-Ebing bécsi pszichiáter nevéhez fűződik, ugyanis ő használta először a kifejezést⁹ Psychopathia sexualis című művében 1886-ban. Eszerint a pedofília lényege a *kizárólag vagy elsősorban a serdületlen vagy a pubertás kezdetén lévő gyerekek iránti szexuális érdeklődés, amely időben állandó*. Érdemes kiemelni a fogalomból a „kizárólag”, illetve az „elsősorban” szavakat, hiszen a gyerek által kiváltott eseti szexuális izgalmakat megélő személyt szigorú értelemben, ekkor nem tekintették pedofilnak.¹⁰

A mai pszichiátriai betegségtan a pedofiliát a következőképpen írja le: *a pedofília a szexuális élet deviáns megnyilvánulásainak- az úgynevezett parafiliáknak- tekintett szexuális magatartások egyike, azon belül az úgynevezett kronofília egy típusa, amely a pubertáskor előtt álló gyerekek iránt érzett tartós és intenzív szexuális vonzalomban nyilvánul meg*.¹¹

Magyar viszonylatban fontosnak tartom kiragadni Sági Zoltán álláspontját, aki szerint *a pedofília, olyan szexuális eltévelyedés, amelyet az azonos vagy ellenkező nemű, pubertáskor előtti gyermekek iránti, újra és újra visszatérő, intenzív erotikus fantáziák, késztetések vagy cselekvések jellemeznek*.¹²

Azonban a legkomplexebb, legátfogóbb fogalmat a már fentebb említett DSM-5 adja, amelyről elmondható, hogy a pedofília esetén 3 ismérvvvel dolgozik („A”, „B” és „C” ismérvek).
Ismérv „A”: Legalább 6 hónapon át visszatérő, állandó szexuális izgalmakat kiváltó fantáziák, szexuális késztetések vagy viselkedés pubertás előtt álló gyerekekkel vagy gyerekekkel való szexuális tevékenységgel kapcsolatban. (Ebben az esetben a gyermek/gyermekek alatt általában a 13 éveseket vagy a náluk fiatalabbakat kell érteni).

Ismérv „B”: Az egyén kiélte ezeket a szexuális késztetéseket vagy a szexuális késztetések vagy fantáziák jelentős fájdalmat vagy interperszonális nehézségeket okoznak.

Ismérv „C”: Az egyén legalább 16 éves és legalább 5 évvel idősebb, mint az „A” ismérv esetén meghatározott gyermek vagy gyermekek.

A „C” ismérv esetén egy további megjegyzést is fűz a DSM-5, méghozzá, azt, hogy az ismérv nem terjed ki, azokra a késő serdülőkorban lévőkre, akik 12 vagy 13 évvel folytatnak folyamatos szexuális kapcsolatot.¹³

⁹ Paedophilia erotica

¹⁰ Szabó Judit – Virág György: Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről. Ügyészégi Szemle, 2023, 5. o. [2023-01.pdf](#) (2024.03.10.)

¹¹ Szabó (2023) 5. o.

¹² Dr. Sági Zoltán: A szexualitás téves útjain, A kóros gyermekszerekről, Árgus, 2014 1. o. [Microsoft Word - Julius 2016. Dr. Sagi.doc \(fokusz.info\)](#) (2024.03.10.)

¹³ DSM-5 697. o.

A DSM-5 a parafiliákhoz, illetve a parafiliás zavarokhoz igazította a pedofiliával kapcsolatos fogalmakat, ennek megfelelően beszélhetünk pedofiliáról és pedofiliás zavarról. A különbség a már korábban ismertetett rendszerhez igazodik, azaz, az „A” ismerv önálló megléte esetén pedofiliáról beszélünk, a két ismerv együtt („A” és „B”) pedig pedofiliás zavart indikál. Álláspontom szerint a pedofiliás zavar büntetőjogilag relevánsabb lehet, hiszen, ha az egyén az ilyen jellegű fantáziákat, késztetéseket kiéli, illetve azok jelentős fájdalmat okoznak számára, akkor az már a külvilág számára is megjelenik, esetleg valamilyen bűncselekmény elkövetésében ölthetnek testet.

4. A PEDOFÍLIA MÖGÖTT REJLŐ OKOK

Ezt a fejezetet nehéz elkezdni, abból a szempontból, hogy a pedofília okai egzakt, taxatív módon nem határozhatóak meg. Az idő előrehaladtával folyamatosan merülnek fel újabb okok, sokszor olyanok, amelyek korábban még számításba sem jöttek. Ahány ember, annyiféle különböző ok merülhet fel. Ettől függetlenül a szakirodalomban találhatunk, ezzel kapcsolatos információkat.

Tanulmányok bizonyították, hogy az agy működésének szerepe van a szexuális preferenciák kialakulásában. A pedofilok agya eltérést mutat az egészséges szexuális irányultsággal rendelkező személyekéhez képest.¹⁴ Neurobiológiai szempontból 3 fő (+1) elméletet különböztethetünk meg, amelyek kapcsolatba hozhatóak a pedofíliával. Az első Graber és munkatársai nevéhez fűződő homloklebeny teória, amely a viselkedésben kulcsszerepet játszó agyi területek érintettségét feltételezi a háttérben. A második a halántéklebeny és az érzelmek szabályozásában kulcsfontosságú limbikus rendszer egyes területeinek sérüléseit kapcsolja össze a pedofíliában gyakran tapasztalt hiperszexuális viselkedéssel. A harmadik a nemi hormonokra érzékeny agyi területek eltéréseinek tulajdonít szerepet. Az utolsó pedig az első és a második teóriák ötvözete vagyis mind a frontális, mind a temporális lebenynek szerepet tulajdonít.¹⁵

A gének szintén szerepet játszhatnak a normál szexuális viselkedések és a szexuális zavarok kialakulásában.¹⁶ Ezek alapján láthatjuk, hogy a pedofíliának lehet **biológiai megalapozottsága**.

Környezeti és társadalmi okok: számos tanulmány, azt mutatja, hogy a környezetünkben érkező stressz szerepet játszik a pre-szexuális késztetéseink és vágyaink növelésében. Az is kimutatható, hogy a legtöbb személy, aki gyermekeket bántalmaz, azt gyermekkorában bántalmazták. A leggyakoribb környezeti ok, amely növeli, annak valószínűségét, hogy a személy a jövőben szexuálisan megtámadja a gyermekeket, az az, hogy a személyt magát is bántalmazták. Ezt nevezzük áldozattá válás- agresszió ciklusnak.¹⁷ Balogh Beáta igazságügyi pszichológus szakértő a témában készített interjúmban¹⁸, akként nyilatkozott, hogy a kérdést illetően érdemes kiemelni Freud trauma elméletét, amely szerint, ha egy gyermeket abúzus ér gyermekkorában, úgy próbálja „gyógyítani”, hogy megismétli ezt

¹⁴ Hurtony Alexandra Kitti: Pedofília: Medikalizálás vagy kriminalizálás?, Pázmány Press, 2018, 80. o. "Válaszok és kérdések" : válogatott tanulmányok joghallgatók tollából (2024.08.28.)

¹⁵ Szabó (2023) 9.o.

¹⁶ Sefa Bulut- Mert Can Çankaya: Understanding the Reasons of Pedophilia, Ibn Haldun University, 2020, 2. o. TX_1:ABS~AT/TX_2:ABS~AT (2024.03.17.)

¹⁷ Bulut (2020) 3. o.

¹⁸ Az interjú a dolgozatom végén érhető el. Továbbiakban: interjú

a helyzetet egyszer vagy akár többször (ezt nevezzük trauma ismétlésnek) de úgy, hogy akkor már ő lesz az irányító. Ferenczi Sándor elmélete szerint pedig egyfajta nyelvzavar alakul ki a gyerek és a felnőtt között, ugyanis a gyerek a felnőtteknek ezt a fajta közeledését szeretetnek fogja fel, míg a felnőtt szexuális közeledésnek, beleegyezésnek.

Szintén ebben a csoportban érdemes kiemelni a **párkapcsolati problémákat**. Az elhidegülés, a szexuális vágyak ki nem elégítése, a folyamatos elutasítás, a másság el nem fogadása, a párkapcsolati harcok, illetve a hatalmi harcok, azaz a másik fél feletti hatalom megszerzésére törekvés szintén szerepet játszhatnak a pedofília kialakulásában, hiszen ez mind hozzájárul az egyén önbizalmának és önértékelésének csorbulásához. Ezekben az esetekben a csalódott, kiábrándult partner, egy másik, átmeneti kapcsolatban keresheti az örömét, anélkül, hogy gyermekeket célozna meg. Az sem kizárt azonban, hogy ilyenkor a gyermekek kerülnek a látókörébe (nem feltétlenül tudatosan), tekintettel arra, hogy sokkal gyengébb célpontok, könnyebben befolyásolhatóak és az ellenállás is kisebb. Lényegében elmondható, hogy a szeretet, amit nem kapnak meg otthon a felnőtt partnertől, azt megszerzik a gyerekektől.¹⁹ Az interjúban Balogh Beáta rávilágított arra is, hogy a pedofília éretlen, infantilis pszichoszexualitást jelent és a pedofilok nem képesek a saját életkorukhoz megfelelő partnert keresni, félnek a visszautasítástól, megaláztatástól. A gyerekek pedig könnyen elérhetőek, fiatal, hajlítható személyiséggel rendelkeznek, így inkább hozzájuk fordulhatnak.

Nem szabad elsiklani a **családi kapcsolatok** felett sem a pedofília okainak a vizsgálata során. Ezt egyrészt érdemes szemügyre venni az anya, másrészt az apa oldaláról. Az anya esetén kiemelt szerepe lehet az anya-gyermek kapcsolat érzelmi tartalmának. Növelheti a pedofília kialakulásának a valószínűségét, ha az anya hozzáállása a szexuális témához büntető vagy rideg, nem meghitt a gyermekhez való viszonya, sokat hiányzik otthonról vagy izolálódik és alig áll rendelkezésre otthonán kívül más szociális mozgáster. Az apáknál problémához vezethet, ha túlságosan tekintélyelvűek vagy gyengék, szexuális szükségleteik nincsenek kielégítve, illetve a túlzott kábítószer- és alkoholfogyasztás. Ezek az apukák tévesen értelmezhetik a gyermekek ébredő nemiségét és a bántalmazásuk szexuális izgalmat vált ki, a gyermekek bántalmazásában lelik a szexuális kielégülésüket.²⁰

¹⁹ Sági (2014) 2. o.

²⁰ Sági (2014) 2-3. o.

5. A PEDOFIL SZEMÉLYEK

A pedofil és a pedofília kifejezések napjaink népszerű szavaivá váltak, a dolgozatomban írásakor Magyarország tekintetében ez az állítás különösen igaz, hiszen 2024-ben a K. Endre ügyével kapcsolatban kirobbant botrány jelentősen hozzájárult ezen szavak használatának a növekedéséhez. Szintén gyakran fordulnak elő manapság kiskorúak sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények. Az ilyen esetekben a köznyelv ezeknek a bűncselekményeknek az elkövetőit pedofilként bélyegzi meg, úgyszintén a jogalkotók és a jogalkalmazók is, ami azonban egyfajta tévedésre utalhat. *Nagyon fontosnak tartom leszögezni, hogy nem minden pedofil beteg követ el bűncselekményt és ez fordítva is igaz, vagyis nem minden gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény pedofil jellegű.*²¹

Egyes tanulmányok szerint a pedofília megjelenése a társadalomban legfeljebb 5%-ra tehető, szintén ezen vizsgálatok mutatnak rá arra, hogy a válaszadók 3-9%-a ismer be szexuális vágyakat vagy szexuális kapcsolatokat serdülő gyermekek vonatkozásában. Csak néhány alany esetében voltak megállapíthatók a pedofília diagnosztikai ismérvei, bár ki kell emelni, hogy a kérdések nem irányultak a szexuális fantáziák intenzitására. A férfiak körében sokkal gyakoribb a pedofília, mint a nők esetében. Igaz, hogy a nők több szexuális bűncselekményt követnek el, mint azt a bűnügyi adatok mutatják, ennek ellenére még mindig kisebbséget képviselnek. A női pedofilokra vonatkozó szakirodalom álláspontom szerint nem túl gazdag (valószínűleg az előző mondatokban ismertetett okok miatt), Michael C. Seto tanulmányában mégis sikerült egy érdekes ügyre bukkannom. Ebben az esetben, egy nő orális szexet végzett két 4 éves kislánnyal, akikre életének különböző szakaszaiban vigyázott. Később beismerte, hogy ilyen korú lányok iránt rendszeresen kialakulnak benne szexuális vágyak és, hogy a lányok fürdetése során szexuálisan izgatott volt. Az is felszínre került, hogy előfordult, hogy maszturbálás közben az egyik lánnyal végzett szexuális cselekményekre gondolt.²² Balogh Beáta álláspontja szerint léteznek női pedofilok, de mivel a nők, mint anyák sokkal természetesebben férnek hozzá a gyermekek intim testrészeihez, ezért meg sem fordul a fejünkben, hogy ez esetleg probléma lehet. Az interjúban egy ezzel kapcsolatos eset is ismertetése került, amely egyértelműen demonstrálja, hogy az emberek másképpen értékelik a nők által végzett gondozó tevékenységet, mint, mikor ugyanezt egy férfi látja el.

²¹ Erdélyi Ákos: Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?, Magyar Rendészet, 2022. 73. o. [05_erdelyi_69-82_MR_2022_3.pdf \(uni-nke.hu\)](#) (2024.03.10.)

²² Michael C Seto: Pedophilia, Royal Ottawa Health Care Group and University of Toronto, 2009, 392. o. [\(PDF\) Pedophilia](#) (2024.10.26.)

Az emberek többsége a pedofiliát a gyermekek sérelmére történő szexuális bűncselekmények elkövetésével azonosítja, pedig nem minden pedofilnál beszélhetünk előzményekről gyermekekkel folytatott szexuális kapcsolatot illetően. Sőt Seto egy férfit is talált, akit a gyermekpornográf tartalomfogyasztása miatt mondtak pedofilnak.²³ Virág György és Szabó Judit eleve úgy vélekedik, hogy a gyermekpornográfia alapján sokkal inkább következtethetünk pedofiliára, mint a kontakt bűncselekmények esetén (pl. szexuális erőszak, szexuális visszaélés).²⁴ Elmondható, hogy a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális deliktumok elkövetőinek körülbelül 40-50%-a nem mondható pedofilnak a szexuális viselkedése alapján. Maletzky és Steinhäuser kutatása során 5223 elkövető 43%-át diagnosztizálta pedofiliával a korábban elkövetett szexuális bűncselekményeik alapján. A többi elkövető esetén a bűnözés okai között szerepelt például a preferált szexuális lehetőségek hiánya, hiperszexualitás, kábítószerhasználat.²⁵

Kesicky és munkatársai gyermekeket szexuálisan (tettleg egy vagy több gyermeket) bántalmazó férfiakat tett nagyító alá. A 146 főből csak 16,2 % merítette ki a pedofília ismérveit, tehát 10-ből csak 2 alany volt pszichiátriai értelemben pedofilnak tekinthető. Elhatároló szempont lehet, hogy a pedofilok a gyermekek bántalmazását korai életkorban kezdik meg és több áldozatot szednek, valamint nagyobb a visszaesés esélye is, mint a nem pedofiloknál. Virág és Szabó egyértelműen rögzíti az álláspontját, miszerint a pedofília csak egy kockázati tényező a szexuális bűncselekményeknél és számos más oka lehet azok elkövetésének.²⁶

De akkor hogyan tegyünk mégis különbséget? Magyarországon ez nem egyszerű feladat, hiszen erre vonatkozó statisztikával és nyilvántartással sehol sem találkozhatunk. Sokszor a büntetőeljárásban a szakértők nem is vizsgálják, hogy a szexuális bűncselekmény elkövetője pedofilnak minősül-e, ha mégis, akkor inkább a nemleges álláspontra jutnak. Szabó Judit 2018-ban lefolytatott egy vizsgálatot, ahol 2016 és 2017 között lezárt, 169 jogerős ítéletet²⁷ vett szemügyre a pszichológus és elmeorvos szakértői vélemények vonatkozásában. A pedofília két elkövetőnél került egyértelműen megállapításra. Más esetekben a szakértők szerettek úgy fogalmazni, hogy az elkövető szexuális vonatkozásban gátolt, önbizalom hiányos, a nőkkel szemben gátlásos és azért próbálkozik gyerekekkel, mert esetükben kevésbé kell számolni a közeledés kudarcával. Az ítéletekben kiemelésre kerültek még olyan jellemzők, mint

²³ Michael (2009) 392. o.

²⁴ Virág György- Szabó Judit: Pedofília és bűnözés, OKRI, 2023, 142. o. [008_Virag-Szabo.pdf](#) (2024.10.26.)

²⁵ Michael (2009) 393. o.

²⁶ Virág (2023) 142-143 o., 148. o.

²⁷ Az elkövetők száma, azonban 183

a szexuális deviáció vagy aberráció, pszichoszexuális éretlenség, személytelen szexualitás vagy szexuális túlfűtöttség, szexuális frusztráltság.²⁸

Tovább nehezíti a tisztánlátást az Edinburgh-i Egyetem Gyermekbiztonsági Intézetének kutatása, amelyben többen is arról vallanak, hogy létesítenének gyermekkel szexuális kapcsolatot, amennyiben a titoktartás garantált. 4500 férfi megkérdezésére került sor az Egyesült-Királyságból, Ausztráliából és az USA-ból. Minden 20-ból 1 férfi folytatna szexuális kapcsolatot 10-14 év közötti gyermekkel, ha tudnák, hogy titokban marad. Minden 7-ből 1 férfi (15%) pedig fontolóra venné ugyanezt, amennyiben biztosra tudnák, hogy nem derül ki. A brit férfiak 1,6 %-a mindenképp, 2,6 %-a nagy valószínűséggel létesítené szexuális kapcsolatot 12-14 év közöttiekkel, ha titokban marad. Ez az arány még magasabb volt Ausztráliában, az USA pedig azt is túlszárnyalta. Kár, hogy a vizsgálat csak 3 országra korlátozódott, szívesen megnéztem volna egy globális eredményt, illetve magyar viszonylatban is el tudok képzelni olyanokat, akik így nyilatkoznának.²⁹

Ami pedig engem illet elismerem az álláspontot miszerint, vannak pedofil hajlamú emberek, akik sosem bántalmaznak gyerekeket és olyan személyek, akik nem azok mégis gyermekek sérelmére szexuális bűncselekményeket követnek el. De akkor mi is a probléma? Én a pedofília előfordulásának a gyakoriságát magasabbra tenném és hogy miért? Egyrészt a pedofil jellegű bűncselekmények magas fokú látenciát mutatnak, így nagy részükről nem is szerzünk tudomást. Másrészt, ha csak a felszínre került eseteket elemezzük, akkor is nagyon nehéz bebizonyítani a pedofília már korábban ismertetett fogalmának „A” kritériumát. Nehezen tudom elképzelni, hogy bármilyen szakértő 6 hónapra vagy akár évekre visszamenőleg néhány kérdésből megállapítsa a korábbi fantáziáimat, gondolataimat, azt az esetet leszámítva, ha én önként bevallom azokat. Azt pedig főként nem tartom életszerűnek, hogy a vádlott egy vagy több szexuális bűncselekmény beismerése mellett a vágyait illetően ilyen jellegű vallomásokat tegyen. Harmadrészt szakértői véleményekre sem célszerű támaszkodni a kérdést illetően, hiszen rendszerint szeretik kijátszani a „nagy valószínűséggel, de nem biztos” kártyát, ergo a vádlott nagy valószínűséggel pedofil, de nem biztos. Tekintettel arra, hogy ezen állásfoglalások nem egyértelműek, így nem könnyű támaszkodni rájuk, arról nem is beszélve, hogy a HVG cikke alapján az esetek többségében nem is kerül sor szakértői vizsgálatra erre vonatkozóan. Negyedrészt az Edinburgh-i Egyetem kutatásai sem megnyugtatóak, véleményem szerint az emberekben sokkal nagyobb százalékában játszódnak le hasonló gondolatok, azonban a második érvvel ellentétben itt éppen a tettelegesség hiányzik.

²⁸ hvg360 - Meglepő magyar kutatás: 183 pedofil bűnelkövető közül csak kettő volt valóban pedofil

²⁹ One in ten men have carried out sex offences against children, says survey

Az pedig már önmagában egy baklövés, hogy Magyarországon a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről elnevezéssel megszületik egy törvény.³⁰ A fent ismertettek alapján már szerintem nem is kell kifejtennem miért, a jogalkotó valószínűleg elsősorban a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények elkövetőire gondolt. Vagy tényleg a pedofil bűnelkövetőkre? Ezen törvény bizonyos rendelkezéseit viszonylag szűk körben lehet csak értelmezni. Ebből is láthatjuk, hogy nemcsak a köznyelv, hanem a szakemberek is összetévesztik ezen fogalmakat, álláspontom szerint ezt mindenképp érdemes lenne tisztázni egyszer és mindenkorra.

A DSM-5-ban megtalálható egyfajta tipizálás a pedofilokra vonatkozóan. Elsőként a kizárólagos vagy más néven exkluzív pedofilokról szeretnék beszélni, akik a szexuális vágyak terén kizárólag a gyermekekre fókuszálnak. Ezen a kategórián belül három további altípust különböztethetünk meg. Vannak a heteroszexuális pedofilok, akik kizárólag az ellenkező nemű gyerekekhez vonzódnak, a homoszexuális pedofilok, akiknek a preferenciái az azonos nemű gyermekek és végül beszélhetünk a kettőnek a metszetéről a biszexuális pedofilokról, akik mindkét nem gyermekei iránt érdeklődnek. A második csoportot a nem kizárólagos pedofilok alkotják, akik felnőttekkel és gyermekekkel egyaránt igénylik a szexuális kapcsolattartást. Természetesen ezen a csoporton belül is megtalálható a 3 altípus.³¹ A köznyelven manapság népszerűvé vált annak a hangoztatása, hogy a pedofilok nagyrészt (csak) homoszexuálisak lehetnek. Az eddig leírtak alapján, azonban ez megcáfolható, vagyis a pedofília és a homoszexualitás közé nem lehet egyenlőségjelet tenni. Az interjúmban is elhangzik, hogy a pedofil jellegű bűncselekmények nagy részét heteroszexuális, családon belüli férfiak követik el, a pedofiliának pedig semmi köze a homoszexualitáshoz. Végül a kézikönyv említést tesz az incestus viszonyra, amely a családon belüli esetre utal.³²

Az 1970-es években a kutatók azt kezdték el vizsgálni, hogy mi a motivációja a bűnözőknek, amikor deviáns, szexuális magatartást tanúsítanak. Ennek köszönhetően jött létre a fixált pedofilok és a regresszív pedofilok kategóriája. A fixált pedofilok serdülőkoruk óta a fiatalabbakhoz vonzódnak továbbá nem fejlődtek ki teljesen, azaz egyes területeken a gyerekekkel hasonló személyiségjegyeket mutatnak. Tevékenységüket előre megfontolt szándékkal végzik és nem stressz hatására. Pszichoszexuális szempontból visszamaradottak és felnőttkorukban nem volt részük életkoruknak megfelelő szexuális kapcsolatban. Elsősorban

³⁰ 2021. évi LXXIX. törvény, amely Pedofiltörvényként terjedt el, ettől az elnevezéstől, azonban a dolgozatomban további részében szeretnék elhatárolódni.

³¹ DSM-5 697-698. o.

³² DSM-5 698. o.

érzelmileg vagy átmenetileg sebezhető gyerekekkel alakítanak ki kapcsolatot, ezt a kapcsolatot pedig, azért tartják fent, hogy kielégítsék a szexuális szükségleteiket.³³ Célpontjaik jellemzően olyan fiúk, akikhez semmilyen kötelék nem fűzi őket. Különösen nagy veszélyt jelentenek a társadalomra, ugyanis tetteik gyakran titokban maradnak, a legtöbb áldozat hozzájuk köthető, hajlamosak a visszaesésre, valamint sokkal kevesebb bűncselekményért vonják őket felelősségre, mint, amennyit ténylegesen elkövettek.³⁴

A regresszív pedofilok esetén a hangsúly a szituáción van.³⁵ Általában ezen személyek felnőttkorukig nem mutatnak érdeklődést a náluk fiatalabbak iránt. Tetteiket a környezetükből érkező impulzusok és zavaros gyerekkori történések határozzák meg (ilyen lehet például a munkanélküliség, a házasságban felmerülő problémák, magány, szorongás). Mindezek hozzájárulnak az érintett személy önbecsülésének, önbizalmának a csökkenéséhez, amely a gyerekekhez fordulást eredményezi. Fontos kiemelni, azonban, hogy inkább a felnőttekhez vonzódnak és a gyerekekkel csak átmeneti szexuális kapcsolatot alakítanak ki. Ők a fixált pedofilokkal ellentétben a lányokat részesítik előnyben, még hozzá azokat, akik könnyen elérhetőek számukra (például saját gyermek). Esetükben kisebb a rizikó, hogy visszaesnek.³⁶ Riskó-Tóth Mária tanulmányában olvasható, hogy a regresszív pedofilok a hatalmi befolyásukkal visszaélnék, felhasználják az alá-fölérendeltségi viszonyból eredő kedvező pozíciójukat. Semmilyen érzelmi, értelmi és erkölcsi megfontolás nem állítja meg őket, éppen ezért, ezen csoport tagjait gátlástalan pedofiloknak is szokták nevezni.³⁷

Egy másik tanulmány tipizálása szerint beszélhetünk játékos és szadista pedofilokról. A szadista pedofilok, abban lelik örömüket, ha, mind fizikálisan, mind lelkileg bántalmaznak az áldozataikat. A játékos pedofilok egyfajta játékot űznek a célpontjaikkal, amelynek kettős célja van. Az egyik, hogy bizalmi kapcsolatot alakítsanak ki a szülőkkel és magával a gyermekkel, a másik pedig, hogy a gyermeket hallgatásra bírják.³⁸

A technológia lendületes fejlődése és az internet elterjedése az „online pedofilok” megjelenését eredményezte. Az „online pedofilok” jellemzően férfiak, 18 és 25 év között mozognak, tehát fiatalabbak, mint a „hagyományos pedofilok”, továbbá az is elmondható róluk, hogy korábban nem követtek el szexuális bűncselekményeket. Áldozataikat 5 lépcsőből álló

³³ Dominique A. Simons: Adult Sex Offender Typologies, U.S. Department of Justice, 2015, 2. o., [SOMAPI Research Brief \(ojp.gov\)](#) (2024.09.17.)

³⁴ [1_4_JJ_TypologiesOf.pdf \(bishop-accountability.org\)](#), 174. o.

³⁵ Dominique (2015) 2. o.

³⁶ [1_4_JJ_TypologiesOf.pdf \(bishop-accountability.org\)](#), 174-176. o.

³⁷ Riskó-Tóth Mária: A pedofiliáról, Belügyi Szemle, 2017, 69. o. [01_tartalom.qxd](#) (2024.04.10.)

³⁸ Perrotta G: Pedophilia: definition, classifications, criminological and neurobiological profiles, and clinical treatments. A complete review. 2020, 020-021. o. (PDF) [Pedophilia: Definition, classifications, criminological and neurobiological profiles, and clinical treatments. A complete review](#) (2024.09.17.)

módszerrel hálózzák be. Először baráti kapcsolatot próbálnak kialakítani az áldozattal, ekkor barátságosan és kedvesen viselkednek (1. Barátkozó szakasz). Ezt követően mindent bevetnek, annak érdekében, hogy az áldozat bizalmába férkőzzenek. (2. Kapcsolatkialakítási szakasz). A harmadik lépés a kockázatelemzés, mely során, annak a kockázatát vizsgálják, hogy lebukhatnak-e. (3. Kockázatelemzési szakasz). Utána személyes előnyöket és gazdasági jellegű szívességeket ígérnek. (4. Exkluzív kapcsolat). Ezt az egészet pedig a szexuális szakasz zárja le, amikor az áldozat és az „online pedofil” először fizikai kontaktusba kerül. (5. Szexuális szakasz).³⁹

³⁹ Perrotta (2020) 020. o.

6. PEDFOFÍLIA BÜNTETŐ ANYAGI JOGI SZEMPONTBÓL

6.1. Történeti rész

A jelenleg hatályos Büntető Törvénykönyvünk a 2012. évi C. törvény *expressis verbis* nem használja a pedofília, a pedofil, a pedofil bűnözés kifejezéseket. Hasonlóan igaz ez a korábbi büntető kódexeinkre is. Ennek ellenére mindegyikről elmondható, hogy szerepelnek bennük olyan tényállások, amelyek esetlegesen szóba hozhatóak a pedofiliával. Tekintsük meg elsőként a Csemegi-kódexet.

Az 1878. évi V. törvénycikk a XIV. Fejezetben A szemérem elleni büntettek és vétségek cím alatt szabályozta a megfertőztetés büntetét, amely szerint *„Azon férfi, a ki életkorának tizennegyedik évét be nem töltött tisztességes leánynyal nemileg közösül: a megfertőztetés büntetét követi el, és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.”*⁴⁰ Tehát a Csemegi-kódex a 14. életévet jelölte meg a jogszerű szexuális közösülés határaként, illetve további kritériumként követelte meg, hogy a lány tisztességes legyen. A bűncselekmény csak a sértett magánindítványára volt büntetendő, azonban, ha az elkövető és a sértett az ítélethirdetés előtt házasságot kötöttek, akkor a büntetőjogi felelősségre vonás elmaradt.

Az 1961-es Btk.⁴¹ a XV. Fejezet⁴² II. címében megrontásra keresztelte a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekményeket, a 14. életéves korhatárt, azonban fenntartotta. Újdonságként jelentkezett egyrészt, hogy az elkövetési magatartásokat kibővítette, a közösülés mellett a természet elleni vagy egyéb fajtalanság véghezvitelével. Érdemes szót ejteni arról is, hogy a természet elleni fajtalanság⁴³ törvényi tényállás keretei között, a törvény szankcionálta azt is, aki 14. életévét már betöltött, de 20. életévét még be nem töltött személlyel természet elleni fajtalanságot követett el. Tehát a törvény diszkriminatív rendelkezéseket is tartalmazott szexuális irányultságra tekintettel. Másrészt a minősítő körülmények bevezetése. Ennek következtében súlyosabb büntetési tételt helyezett kilátásba ha a sértett a bűncselekmény elkövetésének az időpontjában az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt állt. Továbbá *sui generis* felbujtásszerű cselekményként büntetni rendelte azt, aki 14. életévét be nem töltött személyt arra bírta vagy törekedett rábírni, hogy mással közösüljön. Az előbb leírt minősítő körülményeket, ezen résznél is alkalmazta.

Az 1978-as Btk⁴⁴.-ban a bűncselekmény szintén megrontás néven szerepelt, de a törvény szerint míg a 14. életévét be nem töltött személlyel történő közösülés elkövetője bárki

⁴⁰ 1878. évi V. törvénycikk 236. §

⁴¹ 1961. évi V. törvény

⁴² A család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni büntettek

⁴³ Azonos nemű személyek között létrejött fajtalanság

⁴⁴ 1978. évi IV. törvény

lehetett, addig a 14. életévét be nem töltött személlyel történő fajtalankodásnak csak a 18. életévüket betöltött személyek. Ezen kívül a 201. § (2) bekezdés rögzítette, hogy „az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy vele közösüljön vagy fajtalankodjék, büntetett követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”. A kódex a korábbi büntető törvénykönyv minősítő körülményeit teljesen átvette e bűncselekmény tekintetében. Szintén igaz ez a sui generis felbujtásszerű magatartásokra, azzal az eltéréssel, hogy a természet elleni vagy egyéb fajtalanság véghezvitelét szavakat, fajtalankodásra módosította.

Mielőtt a 2012. évi C. törvényre ugranék fontosnak tartom kiemelni az 1997. évi LXXIII. törvényt, amely hazánkban kriminalizálta a tiltott pornográf felvétel készítése bűncselekményt, megtörtént a felismerés, hogy az elkövetők, a kibertéren keresztül is veszélyt jelenthetnek az áldozataikra. Igaz, hogy ennek szabályozása, struktúrája jelentős mértékben megváltozott azóta.

6.2. *A hatályos szabályozás*

A jelenleg hatályos büntető törvénykönyvünkben⁴⁵, a 2012. évi C. törvényben a pedofiliával összekapcsolható bűncselekményeket XIX. Fejezetben, azaz A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények között helyezte el a jogalkotó. A cím utal ezeknek a bűncselekményeknek a jogi tárgyára, ennek ellenére elmondható, hogy e deliktumoknak nem egyedüli jogi tárgya a nemi erkölcs. A nemi integritás, a nemi önrendelkezés és a szabadság is védelemben részesül. Magyarország Alaptörvénye a következőképpen rendelkezik: „Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz”⁴⁶. Ennek értelmezése során megállapítható, hogy a szabadsághoz való joghoz hozzátartozik a cselekvési szabadság, amely alatt a szexuális szabadság is értendő. Minden természetes személynek joga van a külső kényszertől mentes nemi élethez. A Lisszaboni szerződés 6. cikk (1) bekezdése értelmében az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket. Ezáltal a Charta ugyanolyan jogi erővel bír, mint a Szerződések.⁴⁷ A Charta az Alaptörvényhez hasonlóan deklarálja, hogy mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz. A szabadsághoz való jog magába foglalja

⁴⁵ 2012. évi C. törvény

⁴⁶ Magyarország Alaptörvénye IV. cikk (1)

⁴⁷ Görgényi Ilona- Gula József- Horváth Tibor- Jacsó Judit- Lévay Miklós- Sántha Ferenc- Váradi Erika: Magyar Büntetőjog Különös Rész, Második, átdolgozott kiadás, Wolters Kluwer, 2020, 211-212. o.

a szexuális önrendelkezéshez való jogot is.⁴⁸ Nagyon fontos tétel, hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolása és bántalmazása romboló hatással van a gyermekek egészségére és pszichoszociális fejlődésére. Most, hogy megtörtént a hatályos anyag bevezetése szeretném felsorolni a fejezetbe tartozó bűncselekményeket.

- Szexuális kényszerítés
- **Szexuális erőszak**
- **Szexuális visszaélés**
- Vérfertőzés
- Kerítés
- Prostitúció elősegítése
- Kitartottság
- **Gyermekprostitúció kihasználása**
- **Gyermekpornográfia**
- Szeméremsértés

Már itt szeretném leszögezni, hogy álláspontom szerint pedofília, pedofil bűncselekmény a magyar büntetőjogban nincs, a büntetőjog számára ismeretlen fogalmak. Ennek ellenére rengetegszer hallunk ilyen elnevezésekről a médiában. Sokkal szerencsésebbnek tartom, a dolgozatom keretében a pedofil jellegű, pedofil típusú, pedofiliával kapcsolatba hozható bűncselekmények elnevezéseket. A pedofil jellegű bűncselekmények véleményem szerint két csoportba oszthatóak. Vannak azok (a félkövérrel kiemelve), amelyek alapesetként kriminalizálják a gyermekek és a felnőttek közötti szexuális kapcsolatot. A többi deliktumnál a gyermekek sérelmére történő elkövetés csak minősítő körülményként jelenik meg, jellemzően a 18. életévüket be nem töltött személyeket célzó elkövetőket rendeli súlyosabban büntetni a törvény.⁴⁹ Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben is kialakulhatnak olyan szituációk, amikor pedofiliáról beszélünk, de a fent kiemelt bűncselekményeknél a pedofília sokkal jobban kirajzolódhat. Nem beszélve arról, hogy a gyermekprostitúció kihasználása és a gyermekpornográfia tényállások, már eleve magukban foglalják a gyermek elnevezést. Bővebben csak a szexuális erőszakkal és a szexuális visszaéléssel szeretnék foglalkozni, ugyanis ezek vezetnek át a beleegyezési korhatárhoz, amely a dolgozatomnak a következő része.

⁴⁸ Az Európai Unió Alapjogi Chartája

⁴⁹ Ezalól kivétel a szexuális kényszerítés és a szeméremsértés, amelyeknél minősítő körülményként megjelenik olyan eset, ahol a passzív alany a 14. életévét be nem töltött személy. Szexuális kényszerítésnél ebben az esetben az is nagyon fontos, hogy a passzív alany a 12. életévét már betöltötte, hiszen, ha ez nem teljesül az elkövető szexuális erőszakot valósít meg.

Mindenekelőtt a tisztánlátás érdekében szeretném ismertetni a Belügyminisztériumnak az erre vonatkozóan közzétett adatait.⁵⁰

A dolgozatom írásakor:

Gyermekek sérelmére szexuális erőszakot 1135 alkalommal. (azaz 1135 alkalommal végeztek szexuális cselekményt 12. életévét be nem töltött személlyel).

- **Ebből fiú: 363 személy**
- **Ebből lány: 772 személy**

Szexuális visszaélést 570 alkalommal követtek el.

Ebből 12-13 éves gyermekkel szemben: 483 alkalommal.

- **Ebből fiú: 91 személy.**
- **Ebből lány: 392 személy.**

Ebből 14-17 éves gyermekkel szemben (hatalmi, befolyási viszonyal visszaélve): 87 alkalommal.

- **Ebből fiú: 19 személy.**
- **Ebből lány: 68 személy.**

Gyermekprostitúció kihasználása bűncselekményt 141 alkalommal követtek el.

- **32 alkalommal gyermekkorúak (0-13) sérelmére.**
- **105 alkalommal fiatalkorúak (14-17) sérelmére.**
- **17-18. éves közötti személy sérelmére 4 alkalommal.**

Gyermekpornográfiát 1582 alkalommal követtek el.

- **887 alkalommal gyermekkorúak sérelmére.**
- **695 alkalommal fiatalkorúak sérelmére.⁵¹**

6.2.1. Szexuális erőszak⁵²

A szexuális erőszak az 1978-as Btk.-ban szereplő erőszakos közöszülés és szemérek elleni erőszak összevonásával és újraszabályozásával jött létre. A tényállás átalakításának az oka a Lanzarote Egyezmény és a 2011/93/EU irányelv, amelyeket Magyarország elfogadott és ennek eredményeként azok szövegéhez kellett igazítani a joganyagát. A bűncselekmény jogi

⁵⁰ 2018.07.01-től- 2024.11.23-ig

⁵¹ Excel Megtekintő (bm.hu)_(Megnézve:2024.11.23.)

⁵² Btk. 197. § (2), (3) a), (4), (4a)

tárgya a már fentebb részletesebben kifejtett nemi élet szabadságához fűződő érdek. A bűncselekmény passzív alanya az 1. alapeset estén bárki lehet, aki a 18. életévét betöltötte. Azonban ehhez az alapesethez kapcsolódóan megjelenik minősítő körülményként a 18. életévét be nem töltött személy sérelmére történő elkövetés. Érdemes figyelni arra, hogy a passzív alany ilyenkor a 12. életévét be kell, hogy töltsen, hiszen ellenkező esetben már a 2. alapeset következik be. Én egyből szeretnék is rátérni erre az alapestre, hiszen ez állhat a legszorosabb kapcsolatban a pedofiliával. A Lanzarote Egyezmény és a 2011/93/EU irányelv bizonyos rendelkezései felhívják a figyelmet, hogy büntetendővé kell nyilvánítani:

- A gyermekekkel folytatott szexuális tevékenységet, amennyiben a gyermek különös kiszolgáltatott helyzetével, különösen szellemi vagy testi fogyatékosságával vagy eltartotti helyzetével élnek vissza
- A gyermekekkel folytatott szexuális tevékenységet, amennyiben kényszert erőszakot vagy fenyegetést alkalmaznak
- A gyermeknek valamely harmadik féllel folytatott szexuális tevékenységre kényszer, erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával történő kényszerítését
- A gyermekkel folytatott szexuális tevékenységet, azt elismert bizalmi helyzettel, tekintéllyel vagy a gyermek befolyásával történt- ideértve a családon belüli eseteket is- követik el.⁵³

Mindkét dokumentum a fogalom meghatározás résznél gyermeknek tekinti azt, aki a 18. életévét nem töltötte be.⁵⁴

A 2. alapesetben a jogalkotó azt rendeli büntetni, aki a *12. életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekmény végez vagy végeztet. Szexuális cselekmény a közösülés és minden súlyosan szemérem sértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, vagy arra irányul.*⁵⁵ A bűncselekmény megállapítása szempontjából nincs relevanciája, annak, hogy a passzív alany a szexuális cselekménybe beleegyezett-e vagy sem.

A 2. alapesethez tartozó minősítő körülmény rendszere nagyon komplex. Egyrészt súlyosabban büntetendő az, aki a 12. életévét be nem töltött személlyel erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel szexuális cselekményt végez. *Erőszak a passzív alany testére irányuló fizikai ráhatás, amely az ellenállást megtöri.* Az erőszak lehet lenyűgöző erejű, akaratot bénító (vis absoluta) és lehet a sértett ellenállását feltételező, akaratot

⁵³ Lanzarote Egyezmény 18. cikkely és 2011/93/EU irányelv

⁵⁴ Magyar Büntetőjog I-IV. - új Btk.: Kommentár a gyakorlat számára, frissítve: 2023. március 1.

⁵⁵ Btk. 459§ (1) 27. pont

hajlító (*vis compulsiva*). A Btk. indokolása szerint ebben az esetben elegendő az akaratot hajlító erőszak. A fenyegetés fogalma alatt *súlyos hátrány kilátásba helyezését kell érteni, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.*⁵⁶ Esetünkben kvalifikált, minősített fenyegetésről van szó, hiszen a fenyegetésnek élet, testi épség ellen kell irányulnia és közvetlennek kell lennie, vagyis az elkövető a kilátásba helyezett hátrányt azonnalra kell, hogy ígérje.

Másrészt minősítő körülmény, ha a 12. életévét be nem töltött személy védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát szexuális cselekményre használják fel. A Btk. alapján *védekezésre képtelennek kell tekinteni azt is, aki helyzeténél vagy állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes ellenállás kifejtésére.*⁵⁷ A bírói gyakorlat értelmében védekezésre képtelennek kell tekinteni azt is, aki valamilyen fizikai okból nem képes ellenállás kifejtésére. Akaratnyilvánításra képtelen az, aki valamilyen pszichikai okból nem képes az akaratát kifejtteni.

Harmadik minősített eset, ha a sértett az elkövető hozzátartozója vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve az egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt álló személy. Ennél a fordultnál nagyon jól látható az irányelv és az egyezmény azon rendelkezéseinek az átültetése, amelyek büntetendővé nyilvánítják a bizalmi helyzettel, tekintéllyel visszaélést. Én pedig külön szeretném felhíni a figyelmet e minősítő körülmény fontosságára, hiszen az eddigi elemzéseim során én is írtam olyan elméletekről, amelyek szerint a pedofil elkövetők szeretnek visszaélni a hatalmukkal, kihasználni a hierarchiájukból adódó előnyöket.

A negyedik minősítő körülmény, akkor következik be, ha a passzív alanyra irányuló szexuális cselekményt azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen követik el. A több elkövető általi elkövetés legalább 2 embert feltételez. Nem feltétele viszont, hogy mindkét személy felelősségre vonható legyen. A 27. BKv mondta ki ezzel kapcsolatban, hogyha az egyik elkövető kóros elmeállapotú, attól függetlenül a másik elkövető felelősségre vonható. Az azonos alkalom a közösülések folyamatos egymást követését feltételezik. Kiterjesztően értelmezendő, ugyanis megfelel az azonos alkalom követelményének, ha eltelt ugyan bizonyos idő, de a sértett még az előző cselekmény testi és pszichikai állapotában van. Szükséges, hogy a bűncselekményt ugyanazon sértett sérelmére kövessék el és az elkövetőknek egymás tevékenységéről tudniuk kell.

⁵⁶ Btk. 459.§ (1) 7. pont

⁵⁷ Btk. 459§ (1) 29. pont

Az utolsó minősítő körülményt a (4a) bekezdés tartalmazza, amely a már kifejtett elemek alapján egyszerűen összerakható. A (2) bekezdésben szabályozott alakzat a szexuális cselekmény kifejtésével válik befejezetté. A bűncselekmény csak szándékosan valósítható meg. A bűncselekmény rendbelisége pedig a sértettek számához igazodik.⁵⁸⁵⁹

6.2.2. Szexuális visszaélés⁶⁰

A szexuális visszaélést az egyik legfontosabb bűncselekménynek tartom a pedofília vonatkozásában. Ez az a tényállás, amelyből kiolvasható a magyar jogalkotó álláspontja, miszerint Magyarországon a beleegyezésen alapuló szexuális kapcsolat vélelmezett korhatára a 14. életév. A bűncselekmény a korábbi Btk.-nkban megrontásként szerepelt, a jelenleg hatályos Btk. indokolása szerint, azonban a szexuális visszaélés sokkal jobban tükrözi az elkövetési magatartást, másrészt jobban illeszkedik a nemzetközi elvárásokhoz. Szintén szükséges visszanyúlnom a már említett Lanzarote Egyezményhez és a 2011/93/EU irányelvhez. A fent említett pontok mellett e két jogszabály kriminalizálni rendeli:

- A beleegyezési korhatárt el nem ért gyermekkel folytatott szexuális tevékenységet
- A beleegyezési korhatárt el nem ért gyermekkel szexuális cselekmény céljából történő találkozásra információs és kommunikációs technológia útján ajánlattételt, amennyiben ezen ajánlatot a találkozás létrejöttét eredményező tényleges cselekmény követi.

A bűncselekmény jogi tárgya a fejezet elején tárgyaltaikon kívül a gyermekek egészséges nem fejlődéséhez való jog. A bűncselekmény passzív alanya az (1)-(3) bekezdések esetén a 14. életévét be nem töltött személy.⁶¹ A (4) bekezdés esetén pedig a 14-17 év közötti gyermek. Az (1) bekezdés két elkövetési magatartást határoz meg. Egyrészt a passzív alannal szexuális cselekmény végzése, amely már a szexuális erőszak vonatkozásában ismertetésre került. Másrészt a passzív alany rábírása mással szexuális cselekmény végzésére. Ezt az alakzatot a jogalkotó sui generis felbujtásszerű magatartás alkalmazásával oldotta meg. A rábírás lényegében felbujtást jelent. Utalnék arra, hogy a felbujtásnak sikeresnek kell lennie, vagyis a sértettnek mással szexuális cselekményt kell végeznie mással, ahhoz hogy a tényállás kereteit kimerítse. Ellenkező esetben (2) bekezdésben kriminalizált eset valósul meg vagyis a rábírt törekvés. A rábírt törekvés a felbujtás kísérletében ölt testet. Az elkövető célja, hogy a rábírás

⁵⁸ Görgényi (2020) 222-230. o.

⁵⁹ Btk. Kommentár (2023)

⁶⁰ Btk. 198. §

⁶¹ Illetve további kritérium, hogy a 12. életévét már átlépte, hiszen ennek hiányában szexuális erőszak valósul meg

hatására a sértett vele vagy mással szexuális cselekményt végezzen. A bírói gyakorlat szerint a sértett 12 éven aluli életkorának nincs jelentősége, mivel ebben az esetben a szexuális cselekményre nem kerül sor. A (3) bekezdés a két bűncselekményhez tartozó minősítő körülményeket tartalmazza, amelyek megegyeznek a szexuális erőszak (3) bekezdés b) pontjában foglalt minősítésekkel. A (4) bekezdés esetén pedig azt rendeli büntetni a törvény, aki a szexuális cselekményt a hatalmi vagy befolyási viszonyával visszaélve valósítja meg a bűncselekményt. A szexuális visszaélés csak szándékosan követhető el, a rábírní törekvéses fordulat pedig a célzatra tekintettel kizárólag egyenes szándékkal. A bűncselekmény elkövetője csak 18. életévét betöltött személy lehet, nemtől függetlenül.⁶²⁶³

⁶² Görgényi (2020) 230-236. o.

⁶³ Btk. Kommentár (2023)

7. BELEEGYEZÉSI KORHATÁR

7.1. *Kanada*

Kanadában a beleegyezési korhatár főszabály szerint a 16. életév, itt is találkozunk, azonban kivételekkel. A kanadai szabályok szerint 18 év alatti személlyel nem létesíthető szexuális kapcsolat (akkor sem ha a 16. életévét betöltötte), amennyiben a felek között bizalmi, hatalmi viszony áll fenn (pl. tanár vagy edző kapcsolat), a tevékenység kizsákmányolással, pornográfiával, prostitúcióval hozható kapcsolatba vagy, ha a cselekményért fizetnek vagy anyagi előnyt ajánlanak fel. Érdemes kiemelni a korkülönbség szabályt, amely szerint 12 és 13 éves személyek szexuális kapcsolatba kerülhetnek olyan személlyel, aki náluk maximum 2 évvel idősebb, illetve a 14 és 15 évesek olyan személlyel, aki maximum 5 évvel idősebb náluk. Hangsúlyoznám, hogy ez a kivétel csak akkor alkalmazható, ha a felek között az alá-fölérendeltség nem állapítható meg.⁶⁴

7.2. *USA*

Az Amerikai Egyesült Államokban a tagállamok hatáskörébe tartozik, a beleegyezési korhatár megállapítása. Így ez az életkor tagállamonként eltér, de elmondható, hogy 16-18 év között mozog. Bizonyos államokban megjelenik a maximum korkülönbség szabály, amely nem más, mint a szexuális tevékenységben résztvevő személyek közötti legmagasabb megengedett korkülönbség. Mivel ezt is a tagállamok határozzák meg, így ez sem egységes, én a legkisebbről és a legmagasabbról szeretnék szót ejteni. Több államban is a megengedett korkülönbség 2 év (pl. Arizona állam, Alabama állam, Mississippi állam), a legmagasabb megengedett korkülönbséget pedig Utah állam szabályozza, 10 évvel.⁶⁵

7.3. *Dél-Amerika*

Nagy a differencia e kérdést illetően Dél-Amerika országaiban. Néhány ország a kontinensen a beleegyezési korhatárt 14. életévben határozta meg. 3 ország, név szerint Argentína, Costa Rica és Uruguay 14. életév alá helyezte ezt a határt, míg a Dominikai Köztársaság és Ecuador a 18. életév mellett foglalt állást. Ennek ellenére az előbb említett országban, már szülői beleegyezéssel 15 éves kortól házasodhatnak a gyerekek, továbbá felmérések alapján a nők 28%-a 18 éves korára szülővé válik. Jamaica szabályai szerint két

⁶⁴ Public Legal Education and Information Service of New Brunswick: NO means NO Understanding Consent to Sexual Activity, 2017, 1-2. o. [pleis \(legal-info-legale.nb.ca\)](https://pleis.legal-info-legale.nb.ca/) (2024.09.25.)

⁶⁵ [Age of Consent In Each United States 2023: Check Complete List \(jagranjosh.com\)](https://jagranjosh.com/)

kiskorú közötti szexuális kapcsolat büntetendő, azzal a kiegészítéssel, hogy a bűnösség vélelme a fiún van. A homoszexuális felek közötti szexuális kapcsolat tiltott. Paraguay és Chile jogi rendelkezései még mindig diszkriminatív rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek értelmében a heteroszexuális személyeknél a 14., míg a homoszexuálisoknál 18. életév a beleegyezési korhatár.⁶⁶

7.4. Afrika

Afrika országaiban nagyrészt a 16. és a 18. életév dominál, csupán néhány kivétel említhető (Madagaszkár, Namíbia). Angolában diszkriminatív szabályozást találhatunk, az előzőhöz képest, azzal az eltéréssel, hogy itt a megkülönböztetés alapja nem a szexuális irányultság, hanem a nem. Lányoknál a 16., fiúknál a 18. életév a beleegyezési korhatár.⁶⁷

7.5. Európai Unió

*A beleegyezési korhatár nem más, mint azon életkor, amely alatt a nemzeti joggal összhangban tilos a gyermekekkel folytatott szexuális tevékenység.*⁶⁸ A Lanzarote Egyezmény az elfogadókkal szemben azt a követelményt támasztja, hogy állapítsanak meg egy beleegyezési korhatárt, amely alatt a gyermekekkel nem lehet szexuális cselekményt végezni.⁶⁹ Ennek értelmében minden európai uniós tagállam meghatározott egy minimum életkort. A legtöbb tagállam a 14. és 16. életévek között lőtte be ezt. Az Európai Unióban a legalacsonyabb beleegyezési korhatár a 14. életév, a legmagasabb pedig a 18. életév, amely Máltán használatos. Mint már említettem Magyarországon is a 14. életév a beleegyezési korhatár. Szintén ezt az álláspontot képviseli például Ausztria, Bulgária, Németország. Vannak tagállamok, amelyek ezt az életkort 15. életévben (Franciaország, Lengyelország, Horvátország) és olyanok is, amelyek 16. életévben (Belgium, Spanyolország,) rögzítik. Emellett egyes tagállamokban a korkülönbséges kivétel szabály is megjelenik (Magyarország, Ausztria, Olaszország).^{70 71}

⁶⁶ [2. DIG. min age of sexual consent PDF BAJA 0.pdf \(unicef.org\)](#) (2024.09.25.)

⁶⁷ [lates technical brief harmonization 2.pdf \(unfpa.org\)](#) (2024.09.25.)

⁶⁸ 2011/93/EU irányelv 2. cikk b)

⁶⁹ Lanzarote Egyezmény, 18. cikk 2. pont

⁷⁰ [Mi a beleegyezési korhatár Európa, az Egyesült Államok a világ más országaiban? - Szent István Intézet \(szentistvanintezet.hu\)](#)

⁷¹ [Consent for sexual activity with an adult | European Union Agency for Fundamental Rights \(europa.eu\)](#)

7.5.1. *Kritikáim a magyar szabályozással kapcsolatban*

Mielőtt rátérnék a magyar szabályozással kapcsolatos kritikáimra, szeretnék bemutatni néhány érvet a beleegyezési korhatár emelésére vonatkozóan. Az olvasott cikk szerint napjainkban növekvő igény jelenik meg a beleegyezési korhatár 16 évre emelésére az Egészségügyi Világszervezet és az Európa Tanács ajánlásaival összhangban. Egyrészt az emelés segít megóvni a fiatalokat a kizsákmányolással és a visszaélésekkel szemben. 14 évesen a gyerekek nem teljesen érettek és nem képesek megérteni a cselekményeik következményeit, ezáltal könnyen manipulálhatók válnak. Az emelés lehetővé tenné, hogy ne használják ki őket, illetve ne legyenek bántalmazások és sérelmek áldozatai.⁷²

Másrészt az emelés hozzájárulna egészséges és tisztességes kapcsolatok kialakulásához. A 16. életév betöltésével sokkal valószínűbb az érzelmi érettség kialakulása, amely szükséges, ahhoz, hogy konszenzuális kapcsolatba lépjenek másokkal. Végül, de nem utolsó sorban az emelésnek közegészségügyi előnyei lehetnek. Kutatások szerint a fiatalok szexuális kapcsolata gyakran kockázatos magatartásokba torkollik. Ezek pedig akaratlan terhességhez és fertőzéshez vezethetnek. A szabályozással és a felvilágosítással motiválni lehetne a gyerekeket, hogy várjanak az érettségükre és figyeljenek az egészségükre.⁷³

Forráskeresés során rábukkantam egy tanulmányra, amely, a beleegyezési korhatár csökkentése mellett sorakoztat fel érveket. Eszerint a csökkentés könnyebbé tenné, hogy a gyerekek megfelelő szexuális oktatásban részesüljenek, hiszen az érzékenyítés korábban elkezdné, ez pedig hozzájárulna ahhoz, hogy körültekintőbben hozzák meg a döntéseiket. Mindemellett probléma esetén az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele is félelem nélkül történne és csökkenne az esélye az illegális tevékenységek bekövetkezésének (pl. magzatelhajtás).⁷⁴

Személy szerint hazánkban a beleegyezési korhatár emelésében látom a megoldást. Most, hogy ismertettem néhány emeléssel összefüggő általános érvet, szeretnék kicsit specifikusabb indokokat is megfogalmazni a magyar szabályozást illetően.

Szexuális erőszak:

Annak ellenére, hogy Magyarországon a beleegyezési korhatár a 14. életév, megjelenik egy abszolút korhatár is, ugyanis a leírtak alapján a 12. életévét be nem töltött személlyel

⁷² [Raising the Age of Consent-Protecting Young People \(worldpulse.org\)](https://worldpulse.org/raising-the-age-of-consent-protecting-young-people/)

⁷³ Az előző cikk.

⁷⁴ Philip Graham: Against the stream: lowering the age of sexual consent, University College London, 2018, 163. o. [S2056469417000262jxx 162..164 \(nih.gov\)](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6469417/) (2024.09.25.)

végzett szexuális cselekmény az szexuális erőszaknak minősül. Véleményem szerint ezt a korhatárt a 14. életévre kellene emelni.

Indokolás 1: A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma az elmúlt néhány évben növekvő tendenciát mutat. Az esetek jelentős részében a célpontok a gyerekek. A fent ismertetett statisztikák alapján az elkövetők kedvelt célpontjai a 12. életévüket be nem töltött személyek. Emellett azonban fontosnak tartom kiemelni azt is, hogy a 12-14 éves gyermekek sérelmére történő elkövetések száma sem elenyésző, sőt viszonylag magasnak mondható. A gyermekek ebben a korban még szintén törékenyek és az ilyen jellegű bűncselekmények életre szóló traumákat okozhatnak nekik, veszélyeztethetik a fejlődésüket. Véleményem szerint ez indokolhatja a korhatár 14. életévre történő felemelését.

Indokolás 2: Tanulmányaim során foglalkoztam a pedofília fogalmával is. Mindegyikben kivétel nélkül megjelent a gyermekek tekintetében a pubertás előtti elem. Véleményem szerint a 14. életév megfelel ennek a kritériumnak. A sokszor hivatkozott DSM-5 fogalmi elemei között konkrétan megjelenik, hogy a pedofília esetén az áldozatok alatt általában 13 éves vagy annál fiatalabb gyermekeket kell érteni. Természetesen hangsúlyoztam, hogy a DSM-5 a pszichológiai alkotás, így a rendelkezéseit nem feltétlenül kell integrálni a jogba, de ebben az esetben azt érzem, hogy ez a rendelkezés a jogalkotás terén is megállná a helyét és ez alapján részesítsük fokozott védelemben a 14. életév alatti személyeket (12 helyett)

Indokolás 3: Bár sosem éreztem szerencsésnek összemosni a közjogot a magánjoggal (attól függetlenül, hogy kapcsolódási pontokat mindig találhatunk), ebben az esetben úgy gondolom a polgári jog rendelkezéseihez kell, hogy nyúljak. A Polgári törvénykönyv kimondja, hogy „a cselekvőképtelen kiskorú jognyilatkozata semmis, nevében a törvényes képviselője jár el”. „A cselekvőképtelenség miatt nem semmis a cselekvőképtelen kiskorú által kötött és teljesített csekély jelentőségű szerződés, amelynek megkötése a mindennapi életben tömegesen fordul elő, és különösebb megfontolást nem igényel.”⁷⁵ Tehát itt a semmisség alóli kivétel csak egy esetben jöhet szóba. A törvény rendelkezései szerint a cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a 14. életévét nem töltötte be. Ezzel szemben a Ptk. kimondja, hogy korlátozottan cselekvőképés az a kiskorú, aki a 14. életévét betöltötte és nem cselekvőképtelen. Főszabály szerint az ilyen kiskorú jognyilatkozatainak az érvényességéhez a törvényes képviselőjének a hozzájárulása szükséges. A Ptk. meghatároz, viszont egyes ügyleteket, amelyek esetén a törvényes képviselő hozzájárulására nincs szükség az érvényességhez.⁷⁶ Bár elismerem, hogy ezek az ügyletek nem

⁷⁵ Ptk. 2:14§ (1)-(2)

⁷⁶ Tehet olyan személyes jellegű jognyilatkozatokat amire a jogszabály feljogosítja, rendelkezhet munkával szerzett jövedelmével, annak erejéig kötelezettségeket vállalhat, ajándékozhat a szokásos mértékben....

világmegváltóak, mégis felmerül bennem a kérdés, ha a polgári jogban 14 éves kortól kezdjük el elengedni a gyermekek kezét bizonyos mértékben, akkor a büntetőjog tekintetében ezt miért ne valósíthatnánk meg, azzal, hogy a szexuális erőszak vonatkozásában a jelenleginél két évvel tovább védjük őket.

Indokolás 4: Maga a büntető anyagi jog mondja ki, hogy bizonyos kivételekre tekintettel nem büntethető, aki a büntetendő cselekmény elkövetésekor a tizennegyedik életévét nem töltötte be.⁷⁷ Ebben az esetben a problémám az, hogyha néhány kivételtől eltekintve a büntetőjogi felelősségre vonás a 14 éves kortól kezdődik, akkor egy ilyen súlyos bűncselekmény esetén, miért ne emelhetnénk fel a korhatárt 14-re?

Éppen ezért az én elképzelésem a következő:

Szexuális erőszak:

197§

(2) Szexuális erőszakot követ el az is, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.

Természetesen ez elindít egy láncolatot, ami nagy gondot jelent. A szexuális kényszerítés (3) bekezdése elveszti az értelmét, de ami sokkal nagyobb probléma az az, hogy a szexuális visszaélés bűncselekmény teljesen „megsemmisül” és az újragondolása szükséges, amellyel kapcsolatban szintén vannak elképzeléseim, amelyeket szeretnék megosztani.

Szexuális visszaélés:

Az elkezdett gondolatmenet alapján ezen a területen mindenképp változtatni kell és érdemes a beleegyezési korhatárra helyezni a hangsúlyt. Ahhoz, hogy a szexuális visszaélés tényállást ne veszítsük el, növelni kellene a beleegyezési korhatárt. Már sokszor hangsúlyoztam, hogy ez jelenleg a 14. életév. Érdemes lehet elgondolkozni, hogy mi lenne, ha ezt a számot 16-ra emelnénk. Az uniós jog alapján, ennek semmi akadálya, hiszen a dokumentumok csak annyit követelnek meg, hogy a tagállamok határozzanak meg egy beleegyezési korhatárt. Továbbá vannak tagállamok, amelyeknél már eleve ez a szabályozás jelenik meg.

A kérdést illetően szeretném fókuszba helyezni a szexuális felvilágosítást, amely kardinális szerepet játszik a gyerekek szexuális és érzelmi fejlődésében. Kinek a feladata a szexuális felvilágosítás? Az UNICEF Magyarország megbízásából a Publicus Intézet 2020-ban

⁷⁷ Btk. 16§

készített egy felmérést, a szexuális neveléssel kapcsolatban, amelynek alanyai magyar emberek voltak. A válaszadók 35%-a úgy nyilatkozott, hogy először a kortársaitól hallott a szexualitásról. 20%-uk a szülőket vagy más hozzátartozókat, míg 14% az iskolát nevezte meg első forrásként. A megkérdezettek 94%-a szerint elsődlegesen a szülőknél kell a feladatot teljesítenie, azonban 82%-uk hozzátette azt is, hogy ebben a pedagógusoknak is részt kell vállalniuk. A felmérésből az is kiderül, hogy az emberek többsége, akként vélekedik, hogy az iskolákban a gyerekek egyáltalán nem részesülnek szexuális nevelésben vagy, ha igen, akkor az nem megfelelő.⁷⁸

A Nemzeti Alaptanterv tárgyai között megtalálható a Családi életre nevelés (CSÉN) kerettanterv hármas bontásban: 1-4. évfolyam, 5-8. évfolyam, 9-12. évfolyam. Ennek 5. nagyobb tematikai egysége a Nemiség-férfi/női identitás- szexuális párkapcsolatok. Az egység céljai között szerepel többek között az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek megszerzése, a korszerű szexuális betegségekről való tájékoztatás, az emberi fogantatás, magzati fejlődés szépségei.⁷⁹ Az általam megkérdezett, környezetemben lévő emberek nem vagy csak minimálisan részesültek ilyen jellegű felvilágosításban az iskolákban, pedig a CSÉN már 2012-től a Nemzeti Alaptanterv része.

Tapasztalataim azt mutatják, hogy a szülők és a pedagógusok szeretnek egymásra mutogatni. Személy szerint én is úgy gondolom, hogy alapvetően a szülőknél kell(ene) leülni a gyerekkel és boncolgatni a szexualitás témáját, választ adni a gyerek kérdéseire, hiszen a szülőknél mindig a gyerek rendelkezésére kell(ene) állnia, de ők sokszor naivan közelítik meg ezt a témát. Alapvető dolgokkal nincsenek tisztába, mint például a fehérenemű szabály, vagyis, hogy a gyerekeket megtaníttuk, hogy az atlétájuk és a fehéreneműjük alá senki nem nyúlhat. Minél hamarabb meg kell tanítani a gyereket, hogy önállóan törölközzön, öltözködjön és, hogy ne legyen hozzászokva, ahhoz, hogy a felnőttek az ő testéhez érnek.⁸⁰ Az iskolák aktív részvétele sem vitatható, de ott a szexuális felvilágosítás vagy nem történik meg egyáltalán vagy, amennyiben igen az nem elég hatékony. Ennek ellenére nagyon sokan a kortársaitól és a pornográf tartalmakból szerzik meg az ismereteket, amely hatalmas probléma, hiszen ezek kihatással lehetnek a gyerekek szexuális szocializációjára.⁸¹

Ebben a kontextusban a 2021. évi LXXIX. törvényt érdemes még kiemelni, amely rögzíti, azon személyek és intézmények körét, akik szexuális felvilágosítást tarthatnak oktatási

⁷⁸ Mit gondol a magyar társadalom a szexuális felvilágosításról? Kutatási eredmények • UNICEF - Fiatalok és megelőzés

⁷⁹ Családi életre nevelés_9-12.doc (live.com)

⁸⁰ Interjú

⁸¹ Kire marad a szexuális nevelés Magyarországon? « MÉRCE (merce.hu)

intézményben. Ezen alanyok köre négy csoportra bontható: a nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottjaira, az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberekre, azokra az állami szervekre, amelyek az intézménnyel együttműködési megállapodást kötöttek és végül azokra a személyekre vagy szervezetekre, amelyeket (akiket) jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vett. A gond pedig az, hogy ez a nyilvántartás még mindig nem készült el, így az utolsó kategóriához tartozók nem gyakorolhatnak ilyen tevékenységet.⁸²

A fent leírtak alapján én úgy vélem, hogy Magyarországon a szexuális okítás gyermekcipőben jár és nem várható el a gyerekektől, hogy a szexualitás terén helytálló döntéseket hozzanak és felmérjék, feldolgozzák cselekvéseik következményeit. Éppen ezért erre a jognak is reagálnia kellene, mégpedig megoldás lehet a beleegyezési korhatár emelése.

⁸² 2021. évi LXXIX. törvény 11§ (2)

8. MEGOLDÁSOK A PROBLÉMÁRA

8.1. Megoldások a Btk.-ban

Jelenleg a büntető törvénykönyvünk (a Különös Részben kriminalizált tényállásokon kívül) négy megoldást helyez kilátásba a gyermekek védelmét illetően. Mindegyik az Általános Részben található, kettő az V. Fejezetben A büntethetőséget megszüntető okoknál az elévülésben és a kegyelemben ölt testet, míg a másik kettő a büntetéseknel, a foglalkoztatástól eltiltás és a szabadságvesztés szabályai között jelenik meg. A foglalkozástól eltiltás rendelkezései rögzítik többek között, hogy *A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjét, ha a bűncselekményt tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére követte el, illetve a gyermekpornográfia elkövetőjét végleges hatállyal el kell tiltani bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől, amelynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll.*⁸³ Ezt a szabályt még a 2021. évi LXXIX. törvény léptette életbe, változásokat eredményezett, azonban a 2024. évi XXX. törvény⁸⁴ hatályba lépése, mely módosította a Btk.-t a fent említett további megoldások kiegészítésével.

2024. július 1-jétől ugyanis kizárt az elévülés a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények esetén, amennyiben ezeket 18 év alattiak sérelmére követik el, feltéve hogy az elkövető az elkövetéskor a 18. életévét betöltötte.⁸⁵ Szintén bevezetésre került, hogy a köztársasági elnök nem részesítheti kegyelemben azt az elítéltet, aki 18 év alatti gyermekkel szemben szexuális bűncselekményt követett el.⁸⁶ Végül, de nem utolsó sorban a törvény kimondja, hogy *Nem bocsátható feltételes szabadságra, akit tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre.*⁸⁷

A foglalkozástól eltiltás releváns rendelkezése terén pedig szeretnék még röviden említést tenni az 1997. évi XXI. törvény⁸⁸ módosításaira, amely 2024 július 1-jétől prevenciós rendelkezéseket alkalmaz. A gyermekvédelmi intézmények vezetőinek, illetve a szakmai munkakörben foglalkoztatottjainak pszichológiai alkalmassági vizsgálatot és kifogástalan életvitelt ír elő. Amennyiben a pszichológiai vizsgálat alkalmatlan minősítést eredményez,

⁸³Btk. 52. § (3)

⁸⁴ a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról

⁸⁵Btk. 26. § (3) c)

⁸⁶Btk. 104. § (3) a)

⁸⁷Btk. 38. § (5) c)

⁸⁸ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

akkor a jogviszony azonnali megszüntetésére kell, hogy sor kerüljön. A kifogástalan életvitel ellenőrzése a Nemzeti Védelmi Szolgálat feladata, probléma esetén, pedig a szankció megegyezik a pszichológiai vizsgálatban alkalmazottal.⁸⁹

8.2. Egyéb megoldások

8.2.1. „Pedofil”-nyilvántartások⁹⁰

8.2.1.1. Szexuális bűnelkövetők nyilvántartása az USA-ban

Az USA-ban a szexuális bűnelkövetők nyilvántartásának a megjelenése a Megan-törvénynek köszönhető. A történet egészen 1994-re nyúlik vissza, amikor a 7 éves Megan Kanka szexuális erőszak, majd emberölés áldozatává vált. Az elkövetőt már korábban elítélték szexuális bűncselekmény miatt, majd visszaengedték a társadalomba. Az eset hatalmas felháborodást keltett a lakosság köreiből, amely végül a Megan-törvény megszületéséhez vezetett. A jogszabály előírja az államok számára, hogy a nyilvántartott szexuális bűnelkövetőkre vonatkozó információkat tegyék elérhetővé a nyilvánosság számára. Ezzel bevezetésre került a szexuális bűnelkövetők nyilvántartása, a SORN.⁹¹

Később, 2006-ban a Kongresszus által elfogadásra került az Adam Walsh gyermekvédelmi és biztonsági törvény, amely 3 kategóriába sorolta az elkövetőket, attól függően, hogy milyen szexuális bűncselekményt követtek el. Az első csoport tagjait 15 évre (éves jelentéssel), a második csoport tagjait 25 évre (6 hónapos jelentéssel), a harmadik csoportba tartozókat pedig örökre (3 hónapos jelentéssel) regisztrálják. A nyilvántartás célként tűzi ki a visszaesés megakadályozását, a nyomozások hatékonyságának az elősegítését és a közbiztonság növelését. Kérdéses azonban a hatékonysága. Ennek vizsgálata során a generális és a speciális prevenciót helyezték a középpontba. Egy kutatás a visszaesési arányt vizsgálta az elítélt elkövetők körében a Megan-törvény hatályba lépése előtt, illetve után. A törvény előtt 22%-ra, utána 19%-ra tehető a visszaesési arány, ami nem mondható szignifikáns különbségnek. Több tanulmány is rámutatott arra, hogy a SORN nem csökkenti a szexuális bűncselekmények számát, illetve a prevenciók célok sem látszanak megvalósulni. Mások, viszont arra jutottak, hogy a nyilvántartás redukálta 11%-kal az első körben elkövetett szexuális

⁸⁹ Gyvt. 10/C. §. és 10/D. §.

⁹⁰ Dolgozatomban végig idézőjelben használom a kifejezést, hiszen az 5. részben leírtak alapján nem csak azok kerülnek bele, akiknél a pedofília egyértelműen megállapítható. Az USA-ban az összes szexuális bűnelkövető, Magyarországon pedig a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények elítélteit. Ennek ellenére, azért foglalkoztam ezzel a megoldással, mert rengeteg személy szerepel bennük, akik tartósan, akár éveken keresztül követnek el a gyermekek sérelmére szexuális bűncselekményeket, így esetükben felmerülhet a pedofília

⁹¹ Australian Institute of Criminology: What impact do public sex offender registries have on community safety?, 2018, 4. o. [What impact do public sex offender registries have on community safety? \(aic.gov.au\)](https://aic.gov.au/2018/04/what-impact-do-public-sex-offender-registries-have-on-community-safety/) (2024.10.08.)

bűncselekmények számát 1995 és 2005 között. Prescott és Rockoff álláspontja szerint a nyilvántartás (a regisztrációtól függetlenül) a szexuális bűncselekmények gyakoriságának a csökkenésével hozható összefüggésbe, de nem csökkent a szexuális bűncselekmények elkövetését a regisztráltak körében.⁹²

A jelenleg használt rendszert, 2006-tól Dru Sjodin Nemzeti Szexuális Bűnelkövetők Nyilvános Webhelyének nevezik.⁹³ Működését tekintve elmondható, hogy az oldal kétféle keresési módszert tár elénk. Kereshetünk teljes név megadásával és helyzet alapján a cím és a település nevének a megadásával.⁹⁴ Mindkét lehetőséget kipróbáltam, de csak az előbbi megoldást szeretném részletezni. Rákerestem, hogy az USA-ban milyen népszerű nevek találhatók. Választásom a Michael Smith névre esett. A nevet beírva 510 találat érkezett. Véletlenszerűen választottam egy személyt, akinek betöltött az adatlapja. Első körben láthatjuk a személy teljes nevét, besorolását és a regisztráció dátumát, majd a személyes adatait. Ezt követően a lakóhelyre és az állásra vonatkozó adatokat, megdöbbenő, hogy a konkrét lakcím is kiírásra kerül, sőt (a forrásként megjelölt személynél nem) olyan esettel is találkoztam, ahol a regisztrált személy lekövethető volt térképen. Ezután a járművek adatai láthatóak, szintén érdekes, hogy közzétételre kerül a jármű márkája, színe, de még a rendszáma is (jelen esetben ez sem érvényesül). Végül pedig az elkövetett bűncselekmény(ek) (jelen esetben gyermek sérelmére elkövetett erőszakos közöszlés), fedőnevek és az érintett személyről fényképek bukkannak fel. Külön felhívnam a figyelmet arra, hogy a sérülések, tetoválások, egyéb jelek is megjelenítésre kerülnek.⁹⁵ Természetesen több regisztráltat szemügyre vettem és kisebb-nagyobb eltérésekkel ugyanez a struktúra figyelhető meg. Véleményem szerint a rendszerben elég sok olyan ember szerepel, aki a szexuális bűncselekményt gyermek sérelmére követte el a köznyelvben ezért is használatos a „pedofil”-nyilvántartás elnevezés.

8.2.1.2. „Pedofil”-nyilvántartás Magyarországon

Nézzük, hogy ezzel szemben mit kínálnak a magyar jogszabályok. A 2021. évi LXXIX. törvény hatálybalépése óta beszélhetünk ilyen nyilvántartásról. Igaz, korlátozott a megismerésre jogosult személyek köré, ennek ellenére mégis volt szerencsém kipróbálni a rendszert, hiszen testvérem a dolgozat írásakor még kiskorúnak minősült. A törvény alapján adatot kérdezhet le a 18. életévét be nem töltött személy hozzátartozója vagy nevelését,

⁹² Australian Institute of Criminology (2018) 4-7. o.

⁹³ [About Dru | Dru Sjodin National Sex Offender Public Website \(nsopw.gov\)](https://www.nsopw.gov/)

⁹⁴ [Home | Dru Sjodin National Sex Offender Public Website \(nsopw.gov\)](https://www.nsopw.gov/)

⁹⁵ [PhysDesc - Megan's Law Public Website \(pa.gov\)](https://www.pa.gov/)

felügyeletét, gondozását ellátó nagykorú.⁹⁶ A hitelesítés többféleképpen történhet, a legegyszerűbb módja szerintem az Ügyfélkapus verzió. A belépést követően a Család menüponton belül a Gyermekvédelem lehetőségre kell kattintani, ezután, pedig A gyermekeket sértő nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövető személyekre vonatkozó adatok megismerhetővé tétele lehetőséget kell választani. Az anonim bűnértékelések kizárása érdekében külön nyilatkozni kell, arról, hogy az érdeklődő a felület használatára jogosult, illetve, hogy az adatok megismerésére miért van szüksége.

A találatokhoz meg kell adnunk az általunk keresett személy teljes nevét. Amennyiben a keresett személy jogerősen elítélt megjelenik a családi és utóneve, születési éve, a lakcíméből az USA megoldásával ellentétben csak a település neve, a legutoljára róla szemből készített fénykép és a bűncselekményre vonatkozó adatok. Több próbálkozás után, nekem is sikerült egy nyilvántartásban szereplő személyt találnom és valóban ezek az adatok ismerhetők meg. Érdekes esetemben, hogy az ítélet 2019-ben született meg és a vádlott bűnösségét több, gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény vonatkozásában megállapították. Nagyon fontos, hogy az így megismert adatokat bizalmasan kell kezelni (pl. képernyőfotó nem készíthető, tilos terjeszteni), hiszen a nem megfelelő felhasználásuk bűncselekmény megvalósítását vonja maga után.⁹⁷

Most, hogy ismertetésre került mindkét modell, szeretném kifejtetni, hogy melyiket tartom jobbnak és miért. Egyértelmű választ erre nem tudok adni, meglátásom szerint az igazság valahol a kettő között van. Úgy gondolom, hogy az USA szeret a földtől elrugaszkodott megoldásokat alkalmazni és ez nincs másképp a jogalkotás terén sem. Ezt a hipotézisemet most sem sikerült megcáfolniuk, hiszen láthatjuk, hogy egy (igaz nagyon súlyos) bűncselekmény miatt az ember „egész életét” kitergetik a nyilvánosság elé, teljes mértékben figyelmen kívül hagyva a bizalmas, személyes adatokat. Ezzel szemben a magyar, általam kvázi gyanúsítgató „pedofil”-nyilvántartásként aposztrofált megoldás elvárja, hogy a lekérdezésre jogosult egy másik személyt név szerint megjelöljön, anélkül, hogy tudna róla bármit is és mindezt pusztán megérzésekre, esetleg a gyermeke vagy a maga által tapasztalt (valós vagy félreértett) tényekre alapozza. Nem beszélve, arról, hogy a jogosultakon kívül más személyeket teljesen elzárnak az ilyen információk elől.

Sokkal realitásosabb lenne az Egyesült Államok mintájára bevezetni egy nyilvántartást, azzal az eltéréssel, hogy a magyar modell sokkal nagyobb figyelmet fordítana a személyes

⁹⁶ 2021. évi LXXIX. törvény 5§ (3) a) aa) ab)

⁹⁷ A gyermekeket sértő nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövető személyekre vonatkozó adatok megismerhetővé tétele (magyarorszag.hu)

adatok védelmére. Az első lépést, abban látom, hogy az ilyen jellegű információkat törvénynek, közérdekből nyilvános adattá kellene minősítenie. Közérdekből nyilvános adat: *a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.*⁹⁸ És, hogy ebben az esetben mi a közérdek? Véleményem szerint a gyermekek védelméhez fűződő társadalmi érdek. Maga a Gyermekek Jogairól szóló, New York-i Egyezmény⁹⁹ deklarálja a 34. cikkében, hogy a gyermekeket védelmezni kell a szexuális bántalmazás és kizsákmányolás minden formájával szemben. Az Alaptörvény XVI. cikke, pedig hozzáteszi, hogy Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.¹⁰⁰ Bár lehet kicsit absztrakt megközelítés, de úgy gondolom, hogy a gyermekekre veszélyes személyek nyilvánosságra hozatala beilleszthető ezen mondatok keretei közé. Magyarországon egyébként is működnek más olyan nyilvántartások, amelyek kérdéseket vethetnek fel. Ilyen egyrészt az elfogatóparancs alapján körözött személyek lajtroma, amely szintén tartalmaz az érintett személyekkel kapcsolatos személyes adatokat. Márpedig a gyermekek védelme az én olvasatomban legalább olyan fontos szerepet tölt be, mint a bűnüldözés hatékonyságához fűződő érdek. Másrészt említhető az adóhiányosok, hátralékosok nyilvántartása is, amely szintén megjelenít bizonyos személyes adatokat.

Más oldalról megközelítve beláthatjuk, hogy a „pedofil”-nyilvántartások széles körben történő megismerhetővé tétele két alapjog kollíziójához vezetne, személyes adatok védelme kontra a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődése. Tekintettel arra, hogy a személyes adatok védelméhez való jog, nem abszolút jog, vagyis korlátozható, így érdemes lehet a kérdésben egy alapjogi tesztet is lefolytatni. Formai szempontból semmi akadályát nem látom, hiszen egy külön törvényt kellene csak létrehozni a „pedofil”-nyilvántartásról, a körözés mintájára, ami abban az esetben a 2013. évi LXXXVIII. törvény. A tartalmi kritériumok vizsgálata azaz a szükségesség-arányosság teszt lefolytatása, azonban már nem ennyire egyértelmű. 1. lépésben azt kellene megvizsgálni, hogy a személyes adatok védelmének a korlátozását indokolja-e más alapvető jog vagy alkotmányos érték, illetve, hogy a „pedofil”-nyilvántartás ilyen formájú bevezetése alkalmas-e a gyermekek védelmének az eléréséhez? A fent leírtak alapján más alapvető jog vagy alkotmányos érték egyértelműen megállapítható, az alkalmasságra reflektálva pedig én azt mondanám, hogy Magyarországon egy ilyen rendszer alkalmas lehetne a cél elérésére, hiszen biztosíthatná a generális és a speciális prevenciót is, a

⁹⁸ 2011. évi CXII. törvény 3. §. 6. pont

⁹⁹ Gyermekek Jogairól szóló, New York-i Egyezmény, 1989

¹⁰⁰ Alaptörvény XVI. cikk (1)

magyar emberek többsége, már a nyilvántartásba bekerülés gondolatától is elborzadna. Ha az 1. lépés igazolást nyer, akkor 2. lépésben, arra kellene keresni a választ, hogy a gyermekek védelme érdekében a közérdekű „pedofil”-nyilvántartás bevezetése tekinthető-e a legenyhébb alkalmazható eszköznek és, hogy megfelelő arányban áll-e egymással a gyermekek védelme és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya? Úgy gondolom, hogy ezekre a kérdésekre is adható helyeslő válasz, de ennél tovább, aligha el fogok jutni. Mindenesetre én a jövőben szívesen megnézném az Alkotmánybíróság interpretációját egy olyan „pedofil”-nyilvántartás vonatkozásában, amely bár minden nagykorú magyar állampolgár számára elérhető, mégis tiszteletben tartja a személyes adatok védelmét, tehát csak a legszükségesebb adatokat hozza nyilvánosságra.

8.2.2. Kémiai kasztráció

A kasztrálásról kétféle vonatkozásban beszélhetünk, egyrészt létezik fizikai kasztrálás, másrészt kémiai kasztráció. A fizikai kasztrálás olyan műtéti beavatkozás, amely során egy férfinak eltávolítják a heréit.¹⁰¹ Ezen változattal nem kívánok különösebben foglalkozni, hiszen a mai európai államokban elképzelhetetlennek tartom a gyakorlati relevanciáját. Vannak ugyan országok (például Németország, Finnország), ahol a kasztrációs törvények még hatályban vannak, de gyakorlati alkalmazásukra nem kerül sor. Ezalól egy kivétel ismeretes, ugyanis Csehországban végeznek önkéntes fizikai kasztrálást a szexuális bűnelkövetők számára. Az USA-ban négy állam engedélyezi ugyanezt, nevezetesen Kalifornia, Montana, Florida, Texas, feltéve, ha az elkövető saját maga kéri.¹⁰²

Ezzel szemben a kémiai kasztrálás *a libidó és a szexuális aktivitás csökkentésére szolgáló gyógyszerek adagolása abban a reményben, hogy azok megakadályozzák, hogy az erőszaktevők, gyermekmoleesztálók és más szexuális bűnözők bűnismétlővé vagy visszaesővé váljanak.*¹⁰³ Másik, nagyon hasonló megközelítés értelmében a *kémiai kasztráció hormonális gyógyszerek használata a szexuális erőszak visszaesésének a csökkentésére.*¹⁰⁴ A kezelés első hivatalos alkalmazására 1944-ben került sor, amikor Dr. John Money Medroxypro-gesteron-

¹⁰¹ Elizabeth M. Tullio: Chemical Castration for Child Predators: Practical, Effective, and Constitutional, University of California, 2010, 202. o. [20092012v13PDF \(chapman.edu\)](#) (2024.10.16.)

¹⁰² Dipl.Jur. Vojislav Stojanovski: Surgical Castration of Sex Offenders and its Legality: The Case of the Czech Republic, 5-6. o. [Stojanovski.pdf \(iusesocietas.cz\)](#) (2024.10.16.)

¹⁰³ Németh-Szebeni Zsófia: A kémiai kasztráció mint büntetés és terápia általános bemutatása, Büntetőjogi Szemle, 2022, 80. o. [BJSZ_202201_80-86o_NemethSzebeniZsofia.pdf \(ujbtk.hu\)](#) (2024.10.16.)

¹⁰⁴ Joo Yong Lee and Kang Su Cho: Chemical Castration for Sexual Offenders: Physicians' Views, JKMS, 2013, [jkms-28-171.pdf \(nih.gov\)](#) (2024.10.16.)

acetátot alkalmazott szexuális elkövetőkkel szemben.¹⁰⁵ Sokkal fontosabbnak tartom kiemelni 1996-ot, amikor is Kalifornia államban a Depo-Provera injekcióként elhíresült anyagot először alkalmazták büntetésként. A Depo-Provera csökkenti a tesztoszteron mennyiségét a vérkeringésben és az általa okozott agressziót, valamint növeli a tesztoszteron anyagcseréjét a szervezetben és ezáltal csökkenti annak mennyiségét.¹⁰⁶ Ez az anyag, illetve az injekciós megoldás napjainkban is használatos, a paletta, azonban bővült, hiszen ma már orális, sőt implantátumos kezeléstről is beszélhetünk. Hatásokat tekintve kettőt szeretnék kiemelni. A tesztoszteron a legfontosabb férfi nemi hormon, amely a férfiaknál a herékben termelődik. Mivel ez a megoldás csökkenti a tesztoszteron mennyiségét a szervezetben, így merevedési zavarokat okoz. Mindemellett a meddőség kockázata is fennáll, hiszen a kezelés hatására a spermiumok minősége romlik.¹⁰⁷

És, hogy miért is vetettem fel a kémiai kasztrációt a dolgozatomban? Első sorban, azért, mert hatékony megoldásnak bizonyul(hat) a parafiliával diagnosztizált szexuális elkövetők körében.¹⁰⁸ Kutatások kimutatták, hogy a pedofilokat és a gyermekbántalmazókat távol tartja az elkövetéstől, az, viszont már vita tárgyát képezi, hogy a kezelést meddig kell alkalmazni. Egyesek szerint csupán néhány hónapig, mások szerint öt évig, míg olyan álláspont is létezik, amely az élethosszig tartó használatot tartja effektívnek. Bizonyítást nyert az is, hogy a kezelés hatására az elkövető nyugodtabb, boldogabb lesz a kasztrálást követően, így egyszerűbb lesz a reintegráció is. Statisztikák alapján elmondható, hogy a nem kasztrált elkövetők esetén a visszaesés 50%-os, míg a kasztrált társaiknál ez a szám 1 és 5% közé esik.¹⁰⁹ Skandináv adatok rögzítik, hogy a szexuális elkövetők (köztük a pedofilok) körében a kémiai kasztráció 40%-ról 5%-ra csökkentette a visszaesést. Végül egy német tanulmányt szeretnék ismertetni, amely rámutat arra, hogy a kémiai kasztráción átesett szexuális bűnelkövetők 3%-a esik vissza, a kasztrálatlanok esetében ez az arány 43%.¹¹⁰ Másrészt, azért (visszatérve az eredeti gondolatmenetemre), olyan összetett fogalom, amely az orvostudományban és a büntetőjogban is felmerülhet, éppen úgy, mint a pedofília. Ugyanis a kémiai kasztráció megjelenhet a pedofília farmakológiai, azaz gyógyszeres kezelési megoldásaként és büntetési nemként egyaránt.¹¹¹

¹⁰⁵ Elizabeth (2010) 204. o.

¹⁰⁶ Raymond A. Lombardo: California's Unconstitutional Punishment for Heinous Crimes: Chemical Castration of Sexual Offenders, Fordham Law Review, 1997, 2611, 2613. o. [California's Unconstitutional Punishment for Heinous Crimes: Chemical Castration of Sexual Offenders \(core.ac.uk\)](#) (2024.10.16.)

¹⁰⁷ Németh (2022) 81.o.

¹⁰⁸ Raymond (1997) 2614. o.

¹⁰⁹ Elizabeth (2010) 202-203, 205-206. o.

¹¹⁰ Dr. Hurtony Alexandra Kitti: Kémiai kasztráció, mint büntetési nem és az emberi méltóság összeegyeztethetősége a pedofil elkövetők vonatkozásában, Büntetőjogi szemle, 2019, 33. o. [BJSz_201902_32-40o_HurtonyAlexandra.pdf \(ujbtk.hu\)](#) (2024.10.16.)

¹¹¹ Dr. Hurtony (2019) 32. o.

A kémiai kasztráció jelenleg 38 országban szerepel büntetőjogi szankcióként. Ez működhet önkéntes alapon vagy kényszerkasztráció formájában. Kényszerkasztrációval összefüggésben az USA néhány állama, illetve Lengyelország említhető. Kalifornia állam szabályai alapján kémiai kasztráció alkalmazandó azzal szemben, akit több 13 év alatti sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény miatt elítéltek. Louisiana és Iowa államokban szintén szükséges elem, hogy a bűncselekményt gyermekek sérelmére kövessék el. Floridában és Oregonban, azonban már nincs életkor követelmény a szankció kiszabásához. Texas az egyetlen állam, amely az önkéntes sebészeti kasztrálást biztosítja egyetlen kezelési lehetőségként.¹¹² Lengyelországban 2009 óta a bíróság döntése alapján kötelező a kémiai kasztráció, méghozzá azzal szemben, akit 15 éven aluli személy vagy közeli családtag megerőszakolása miatt elítéltek. A jogszabályok rögzítik, hogy az elítélt a kiszabott börtönbüntetést követően köteles megjelenni nemi vágyat csökkentő gyógyszeres vagy pszichológiai terápián.¹¹³

Európában elsőként Dánia legalizálta a kasztrációt 1929-ben. 1935-ben pedig kötelezővé tette a fizikai kasztrációt, ennek ellenére gyakorlati jelentősége ennek nem volt. Az 1970-es években teljesen be is tiltották a fizikai kasztrációt és ma már csak az önkéntes kémiai kasztrációt alkalmazzák a szexuális bűncselekmények elkövetőivel szemben. Ugyanezt a példát követi a legtöbb európai állam.¹¹⁴ Németországban a gyógyszeres kezelés bevezetése 1933-ra tehető, 1945-től pedig önkéntes alapon működik, olyan esetekben, amikor nemi erőszakot vagy gyermekek elleni szexuális bűncselekményt követtek el.¹¹⁵ Magyarországon egyelőre nem szerepel büntetőjogi szankcióként a kémiai kasztrálás, így hazai viszonylatban nincs gyakorlata, de a jövőbeli meglátásaimat e fejezet végén szeretném kifejteni.

Ami sokkal fontosabb, hogy a pedofiliát elismerjük-e mentális rendellenességként vagy sem? Amennyiben a válasz nemleges, akkor a pedofília büntetőjogi megjelenési formáit büntetni kell és ilyen esetben felmerülhet a kémiai kasztráció bevezetése is, ami, azonban alkotmányos problémákba ütközhet. A kérdés pedig a következő: Sérti-e a kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát a kémiai kasztráció bevezetése?

A tilalmat több nemzetközi dokumentum is deklarálja, köztük az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, az ENSZ Közgyűlése által 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, illetve az Emberi Jogok Európai Egyezménye

¹¹² Elizabeth (2010) 206-207. o.

¹¹³ Dr. Hurtony (2019) 33. o.

¹¹⁴ Stojanovski 5-6. o.

¹¹⁵ Hurtony (2023) 95. o.

(továbbiakban: EJEE). Az utóbbi alapján az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélezik, mely rögzíti, hogy az emberi méltóság és szabadság képezi az EJEE alapját. Az Egyezmény 3. cikke kimondja, hogy *Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.*¹¹⁶ Ez egy olyan abszolút természetű rendelkezés, amely alól nincs kivétel vagy eltérés, akkor sem, hogyha a közérdeket vagy a nemzet sorsát fenyegető veszélyhelyzet áll fenn.¹¹⁷

Ezen fogalmak definiálására az Egyezményben nem került sor, így az Emberi Jogok Európai Bíróságára hárult ennek megoldása. A Bíróság álláspontja szerint, ahhoz, hogy a 3. cikkről beszélhessünk, az embertelen vagy megalázó bánásmódnak el kell érnie a súlyosság egy minimális szintjét és, mivel ez a szint szorosan összefügg az eset összes körülményeivel, az időtartammal, a fizikai és mentális hatásokkal, az áldozat egészségével és életkorával, így ennek értékelése relatívvá válik. A Bíróság embertelennek tartja, ha egy kezelés túl hosszúnak bizonyul, sérülést, fizikai vagy mentális sérülést okoz, szorongást idéz elő vagy olyan kisebbségi érzést kelt az érintett személyben, amely alkalmas arra, hogy megalázza és lealacsonyítsa őt, továbbá, hogy megtörje a testi és lelki ellenállását. A büntetés kegyetlensége attól is függhet, hogy az érintett a büntetés céljainak és esetleges mellékhatásainak az ismeretében azt teljes mértékben elfogadhatatlannak tartja-e vagy sem.¹¹⁸ Konkrét állásfoglalás, azonban még nem történt arra vonatkozóan, hogy a kémiai kasztráció sérti-e kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, így ezen kérdés megválaszolásakor legfeljebb a fent említett tételekre és a fantáziánkra támaszkodva adhatunk választ.¹¹⁹

Amennyiben a pedofiliát elismerjük mentális rendellenességként, akkor egyben azt is be kell látnunk, hogy a pedofiloknak kizárhatja a beszámítási képességét, az akarati oldal hiánya miatt. Ebben az esetben pedig velük szemben kényszergyógykezelés alkalmazására kell, hogy sor kerüljön, Hurtony Kitti Alexandra meglátása szerint a különböző pedofil csoportokra differenciáltan. A szadista és a fixált pedofilokkal szemben a kémiai kasztráció alkalmazását tartja a leghatékonyabbnak. Regresszív pedofilok esetén a szabadságvesztés kiszabása mellett pszichoterápiát javasol. Ugyanakkor mivel a kémiai kasztráció mind medikalizációval, mind

¹¹⁶ Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikk

¹¹⁷ Andrada Nour: Chemical Castration of the Sexual Offender versus Human Fundamental Rights and Freedoms, *Scholars International Journal of Law, Crime and Justice*, 2020, 145. o. [SIJLCJ_35_144-148.pdf](#) (2024.10.25.)

¹¹⁸ Andrada (2020) 146. o.

¹¹⁹ Dr. Hurtony (2019) 38 o.

kriminalizációval alátámasztható, így azt sem tartja kizártnak, ha a szabadságvesztés mellett vagy azt követően alkalmazzuk azt.¹²⁰

Én személy szerint Magyarországon el tudom képzelni a kémiai kasztráció bevezetését, sőt a jövőben látok is rá esélyt a hatékonyságára tekintettel. Ha büntetésként jelenne meg akkor csak bizonyos feltételek mellett: önkéntesség, írásbeli hozzájárulás, az érintett tájékoztatása a folyamatról és a mellékhatásokról. Ha pedig kényszergyógykezelés formájában, akkor az előbb ismertetett koncepciónak megfelelően.

¹²⁰ Hurtony (2023) 96-97. o.

9. ZÁRÓ GONDOLATOK

Dolgozatomban igyekeztem feltárni a pedofília rendkívül összetett jelenségét, különös figyelmet fordítva a beleegyezési korhatárra és az alkalmazható megoldásokra. Láthatjuk, hogy a jelenség három oldalról közelíthető meg, lehet biológiai megalapozottsága, megjelenik mentális rendellenességként, a büntetőjogban pedig nem létező, de abba integrálható fogalom. A Záró gondolatokban, azonban csak a dolgozatom kulcsfontosságú „mozzanatait” szeretném kiemelni.

Első nagyon fontos megállapítás, amely a dolgozat írásakor született, hogy *nem minden gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény elkövetője pedofil személy és nem minden pedofil hajlamú személy követ el szexuális bűncselekményeket*, így óvatosnak kell lennünk, hogy kit bélyegzünk meg ezzel a jelzővel. Ezzel az egyik hipotézisem meg is dőlt, hiszen korábban én is, azt hittem, hogy a helyes álláspontot a köznyelv képviseli.

Úgy gondolom, hogy a pedofíliával összefüggésben mindenképp érdemes kitérni a beleegyezési korhatárra. Dolgozatom tételmondatának tartom, hogy **Szexuális erőszakot követ el az is, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetéssel büntetendő, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel szexuális cselekményt végez vagy végeztet.** Ezt megpróbáltam alátámasztani különböző (büntetőjogi, statisztikai, polgári jogi, pszichológiai) érvekkel. Természetesen ez a szexuális visszaélés bűncselekmény kikopásához vezetne, ami egy elég nagy probléma. Így én a **16. életévet jelöltem meg beleegyezési korhatárként.** Meglátásomat arra alapoztam, hogy Magyarországon a szexuális okítás gyermekcipőben jár, így nem várhatjuk el a 16 év alatti gyermekektől, hogy a testükkel kapcsolatban felelős döntéseket hozzanak.

Végezetül a megoldásokkal foglalkoztam, ahol igyekeztem kiemelni a 2024-ben bevezetett módosításokat. Összevettem USA és Magyarország „pedofil”-nyilvántartását és indítványoztam egy olyan nyilvántartás bevezetését, amely a személyiségi jogok megfelelő tiszteletben tartása mellett minden nagykorú magyar állampolgár számára hozzáférhető. Felvettem, hogy a kérdésben szükségesség-arányosság tesztet is le lehetne folytatni, tekintettel arra, hogy két alapvető jog (a személyes adatok védelme és a gyermekek megfelelő fejlődéséhez való jog) konkurálna egy ilyen közérdekű nyilvántartás bevezetésével. Ismertettem a kémiai kasztráció megoldását és a büntetésként történő bevezetésének az alkotmányjogi problémáit. Felvázoltam azt is, hogy amennyiben a pedofíliát mentális rendellenességként fogadjuk el (és az a beszámítási képességet kizárja), akkor a kényszergyógykezelés keretében lehetne alkalmazni a különböző pedofil csoportokra differenciáltan, Hurtony Kitti javaslata alapján.

Őszintén ennyi oldal megírása után sem tudok egyértelműen állást foglalni, hogy a pedofília melyik oldalát kellene elfogadni. Azt viszont tudom, hogy a pedofilgyanús ügyek egyre inkább eszkalálódnak Magyarországon és valamit ezellen lépni kell. Véleményem szerint a büntetőeljárásokban az ítélet meghozatala előtt sokkal nagyobb figyelmet kellene arra fordítani, hogy a pedofiliás zavar kizárhatja-e a beszámítási képességet vagy sem. Nem ártana az ezzel kapcsolatos fogalmakat sem tisztába tenni. *Pedofília, pedofil bűncselekmény a büntetőjogban nincsennek*, így tartózkodni kellene ezen kifejezések használatától.

A témában készített interjúm itt olvasható:

https://drive.google.com/file/d/1gDi9thdl-foP6ewNGnz-t_28NkFp8I4X/view?usp=drive_link

10. IRODALOMJEGYZÉK

1_4_JJ_TypologiesOf.pdf (bishop-accountability.org)

American Psychiatric Association: Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition, Washington, DC, 2013.

Andrada Nour: Chemical Castration of the Sexual Offender versus Human Fundamental Rights and Freedoms, Scholars International Journal of Law, Crime and Justice, 2020.

Australian Institute of Criminology: What impact do public sex offender registries have on community safety?, 2018.

Dipl.Jur. Voislav Stojanovski: Surgical Castration of Sex Offenders and its Legality: The Case of the Czech Republic,

Dominique A. Simons: Adult Sex Offender Typologies, U.S. Department of Justice, 2015,

Dr. Hurtony Alexandra Kitti: Kémiai kasztráció, mint büntetési nem és az emberi méltóság összeegyeztethetősége a pedofil elkövetők vonatkozásában, Büntetőjogi szemle, 2019.

Dr. Sági Zoltán: A szexualitás téves útjain, A kóros gyermekszerekről, Árgus, 2014.

Elizabeth M. Tullio: Chemical Castration for Child Predators: Practical, Effective, and Constitutional, University of California, 2010.

Erdélyi Ákos: Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?, Magyar Rendészet, 2022.

Görgényi Ilona- Gula József- Horváth Tibor- Jacsó Judit- Lévay Miklós- Sántha Ferenc- Váradi Erika: Magyar Büntetőjog Különös Rész, Második, átdolgozott kiadás, Wolters Kluwer, 2020.

Hurtony Alexandra Kitti: Pedofília: Medikalizálás vagy kriminalizálás?, Pázmány Press, 2018.

Joo Yong Lee and Kang Su Cho: Chemical Castration for Sexual Offenders: Physicians' Views, JKMS, 2013.

Magyar Büntetőjog I-IV. - új Btk.: Kommentár a gyakorlat számára, frissítve: 2023. március 1.

Michael B. First, MD: DSM-5 and Paraphilic Disorders, J Am Acad Psychiatry Law, 2014.

Michael C Seto: Pedophilia, Royal Ottawa Health Care Group and University of Toronto, 2009.

Németh-Szebeni Zsófia: A kémiai kasztráció mint büntetés és terápia általános bemutatása, Büntetőjogi Szemle, 2022.

Perrotta G: Pedophilia: definition, classifications, criminological and neurobiological profiles, and clinical treatments. A complete review. 2020.

Philip Graham: Against the stream: lowering the age of sexual consent, University College London, 2018.

Public Legal Education and Information Service of New Brunswick: NO means NO Understanding Consent to Sexual Activity, 2017.

Raymond A. Lombardo: California's Unconstitutional Punishment for Heinous Crimes: Chemical Castration of Sexual Offenders, Fordham Law Review, 1997.

Richard Balon: Practical Guide to Paraphilia and Paraphilic Disorders, Wayne State University, 2016.

Riskó-Tóth Mária: A pedofiliáról, Belügyi Szemle, 2017.

Sefa Bulut- Mert Can Çankaya: Understanding the Reasons of Pedophilia, Ibn Haldun University, 2020.

Szabó Judit – Virág György: Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről. Ügyészségi Szemle, 2023.

Virág György- Szabó Judit: Pedofilia és bűnözés, OKRI, 2023.

Felhasznált joganyagok:

Gyermekek Jogairól szóló, New York-i Egyezmény, 1989

Emberi Jogok Európai Egyezménye

Lanzarote Egyezmény

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

2011/93/EU irányelv

Magyarország Alaptörvénye

1878. évi V. törvénycikk

1961. évi V. törvény

1978. évi IV. törvény

2012. évi C. törvény

2013. évi V. törvény

1997. évi XXI. törvény

2011. évi CXII. törvény

2021. évi LXXIX. törvény

2024. évi XXX. törvény

27. BKv

Egyéb források:

[2. DIG. min age of sexual consent PDF_BAJA_0.pdf \(unicef.org\)](#)

[A gyermekeket sértő nemi élet szabadsága vagy nemi erkölcs elleni bűncselekményt elkövető személyekre vonatkozó adatok megismerhetőség tétele \(magyarorszag.hu\)](#)

[Age of Consent In Each United States 2023: Check Complete List \(jagranjosh.com\)](#)

[Assessment of the paraphilias - PubMed \(nih.gov\)](#)

[Consent for sexual activity with an adult | European Union Agency for Fundamental Rights \(europa.eu\)](#)

[Csaladi életre nevelés 9-12.doc \(live.com\)](#)

[hvg360 - Meglepő magyar kutatás: 183 pedofil bűnelkövető közül csak kettő volt valóban pedofil](#)

[Kire marad a szexuális nevelés Magyarországon? « MÉRCE \(merce.hu\)](#)

[lates technical brief harmonization 2.pdf \(unfpa.org\)](#)

[Mi a beleegyezés korhatár Európa, az Egyesült Államok a világ más országaiban? - Szent István Intézet \(szentistvanintezet.hu\)](#)

[Mit gondol a magyar társadalom a szexuális felvilágosításról? Kutatási eredmények • UNICEF - Fiatalok és megelőzés](#)

[One in ten men have carried out sex offences against children, says survey](#)

[Raising the Age of Consent-Protecting Young People \(worldpulse.org\)](#)